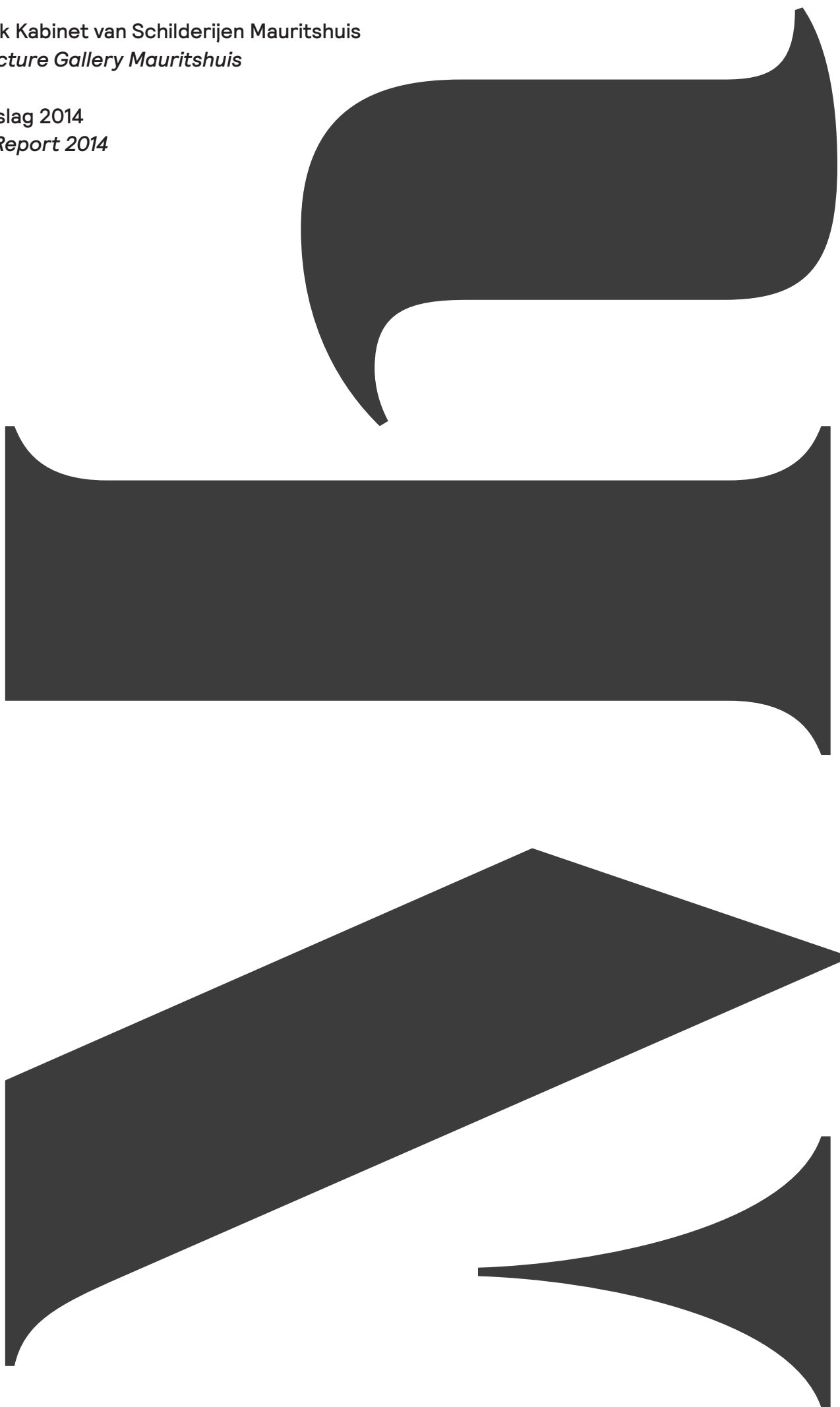

Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis
Royal Picture Gallery Mauritshuis

Jaarverslag 2014
Annual Report 2014

Missie:

*In ons huis delen wij het beste van de Nederlandse
schilderkunst uit de Gouden Eeuw.*

Bezoekadres
Plein 29
2511 CS Den Haag

Postadres
Postbus 536
2501 CM Den Haag

mail@mauritshuis.nl
www.mauritshuis.nl

**Jaarverslag 2014
Koninklijk Kabinet van
Schilderijen Mauritshuis
Galerij Prins Willem V**

Subsidiënt

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Begunstigers

BankGiroLoterij

Stichting Vrienden van het Mauritshuis

Stichting de Johan Maurits Compagnie

American Friends of the Mauritshuis

Dutch Masters Foundation

AEGON N.V.

Stichters Mauritshuis bouwt aan de toekomst

Royal Dutch Shell plc

BankGiroLoterij

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)

Begunstigers Mauritshuis bouwt aan de toekomst

Gemeente Den Haag

Fonds 1818

FIL Foundation

Randstad N.V.

American Friends of the Mauritshuis

Prins Bernhard Cultuurfonds

Dutch Masters Foundation

ANWB Fonds

Mitsubishi Elevators

Particuliere begunstigers Mauritshuis bouwt aan de toekomst

De heer en mevrouw De Mol van Otterloo

Familie M. Tabaksblat

Ernst Nijkerk Fonds

Stichting Kramer-Lems

Pot Family Foundation

Maria en Bert Twaalfhoven

De heer Gerard van Meurs

Confrérie Pictura

ABN AMRO Bank

AEGON N.V.

Aon

BMW Group Nederland

Damen Shipyards

Deloitte

Hago

Royal Dutch Shell plc

Siemens Nederland

Unilever

Begunstigers educatie en publicaties

VSBfonds

NIBC Bank

Stichting Zabawas

Stichting F.S. Tijnstra

Stichting Elise Mathilde Fonds

M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting

En zij die anoniem willen blijven

Inhoud

4	Voorwoord Raad van Toezicht
5	Voorwoord Directie
7	Onderzoek en collectiebeheer
11	Tentoonstellingen
11	Prijzen en nominaties
12	Personeel en organisatie
13	Bruikleenverkeer
16	Verkort financieel verslag
23	Programma 2015-2017

For the English Annual Report please see pp. 25-48

Voorwoord

Raad van Toezicht

Raad van Toezicht Koninklijk Kabinet van Schilderijen
Mauritshuis

Ir. A.R. Wynaendts *Voorzitter*

Mr. W.L.J. Bröcker *Penningmeester*

Prof. dr. J.W. Winter *Secretaris*

Sir J.M.N. Leighton

De heer Q.B.L.M. Dreesmann

Drs. T.M. Vellenga

De Raad van Toezicht is bijzonder verheugd dat het renovatie- en uitbreidingsproject *Mauritshuis bouwt aan de toekomst* in dit verslagjaar op tijd en binnen het budget is voltooid. Koning Willem-Alexander heeft het museum op 27 juni heropend en de reacties van pers en publiek waren zonder uitzondering positief. Dat het project zo succesvol werd afgerond, mag een bijzondere prestatie van het Mauritshuis worden genoemd.

Het positieve effect van het project is op diverse manieren meetbaar. Het enorme aantal bezoekers – meer dan 330.000 vanaf de heropening tot het eind van het jaar – heeft de verwachtingen ver overtroffen. Dagbladen, websites en televisiestations over de hele wereld hebben aandacht aan de opening besteed en het project lovend besproken. Ook werden diverse prijzen toegekend, onder andere voor de website en de openingsceremonie.

Het Mauritshuis heeft het in het verslagjaar ook financieel uitstekend gedaan. De bouwkosten hebben het budget niet overschreden en er werden extra inkomsten gegenereerd door een grote toename in de kaartverkoop in de nieuwe huisvesting. De afdeling Development heeft zich ingespannen om nieuwe begunstigers aan te trekken, van particulieren tot deelnemers in het bedrijfsgilde (Confrérie Pictura). De Raad is voortdurend waakzaam dat het museum op de lange termijn financieel gezond blijft. Afgezien van het basisonderhoud en het zorgdragen voor de collectie en de gebouwen is het Mauritshuis voor al zijn activiteiten afhankelijk van externe gelden. In het huidige klimaat blijft het een uitdaging om op grote schaal fondsen te werven en er bestaat flinke concurrentie wat het aantrekken van particuliere donaties betreft.

Het bedrijfsgilde, de Johan Maurits Compagnie, Vrienden van het Mauritshuis, American Friends of the Mauritshuis en de Dutch Masters Foundation hebben dit jaar zoals altijd hun onvolprezen steun gegeven en geholpen de ambities van het museum waar te maken. Zoals uit het voorwoord van de directie blijkt, hebben deze organisaties een essentiële rol gespeeld bij de herstart van het museum, van conserveringsprojecten tot de ontwikkeling van educatieve programma's en toepassingen van nieuwe media. De Raad dankt alle bedrijven en particulieren voor hun bijdragen en stimuleert hen graag hun steun voort te zetten.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in het afgelopen jaar laten weten dat de structuur voor de subsidies in de toekomst gaat veranderen. De minister kondigde aan dat het basisonderhoud en het zorgdragen voor de collectie op een permanente basis zullen worden ondersteund.

Met ingang van 2017 zullen, net als voorheen, meerjarige subsidies (BIS) worden toegekend, die elke vier jaar worden geëvalueerd op grond van activiteiten die het museum onderneemt, zoals educatie, collectiemobiliteit en dergelijke. De Raad is blij dat de basistaken van het museum gedekt zijn

en niet langer kwetsbaar zijn vanwege veranderingen in de landelijke politiek. Maar de Raad is er tegelijkertijd alert op dat er niet nog verder mag worden gesneden in de subsidies voor het Mauritshuis, dat een relatief laag percentage van zijn inkomsten van het ministerie krijgt en daarnaast van veel ondernemerschap en creativiteit blijkt heeft gegeven.

De Raad is tijdens het verslagjaar vier maal bijeengekomen, op 20 maart, 4 juni, 3 september en 3 december. Het meest besproken agendapunt was de voltooiing van het bouwproject en het nauwlettend volgen van de financiële situatie van het museum.

De Raad wil zijn grote waardering en respect uitspreken voor iedereen die in dit bijzondere jaar met en voor het Mauritshuis heeft gewerkt. De medewerkers en vrijwilligers hebben zich meer dan ooit ingespannen en we zijn hun dan ook heel erg dankbaar voor hun geestdrift, originaliteit en vooral de hoge kwaliteit van het werk dat zij hebben verricht. De Raad is blij weer 'thuisgekomen' te zijn in het Mauritshuis en ziet nog vele succesvolle jaren in het verschiep liggen.

Voorwoord

Directie

dr. E.E.S. Gordenker *Directeur*
De heer V.J.E. Moussault *Zakelijk directeur*

Voor het eerst verschijnt het jaarverslag van het Mauritshuis uitsluitend digitaal. Gezien de stappen die het museum in het verslagjaar in de richting van modernisering heeft gezet, is dit het juiste moment voor de overstap naar dat medium.

Op 27 juni van dit jaar heeft Koning Willem-Alexander het Mauritshuis officieel heropend tijdens een met een prijs onderscheiden ceremonie, met muziek, een koorddanser en een boeiende film. Dit memorabele moment markeerde de voltooiing van het project *Mauritshuis bouwt aan de toekomst*, dat binnen de gestelde tijd en budget gereedkwam. Met een veelbetekenend gebaar opende de Koning de hekken naar het voorplein van het museum. Het symboliseerde de metamorfose van het Mauritshuis tot een museum dat openstaat voor het publiek en al diegenen die er in de ruimste zin van het woord bij betrokken zijn. Op hetzelfde moment stonden meer dan duizend bezoekers langs de Hofvijver in de rij om bij de eersten te behoren die een bezoek brachten aan het Mauritshuis, dat tot middernacht gratis voor het publiek geopend was.

In de week voorafgaande aan de openingsceremonie werd een reeks bijeenkomsten voor de pers, begunstigers, sponsors, vrienden en relaties georganiseerd, alles bij elkaar 25 gelegenheden, waarbij in totaal meer dan 5.000 mensen een voorbezigting kregen. De landelijke en internationale pers kwam in groten getale opdagen om het gerenoveerde gebouw te bekijken, en de kritieken waren opmerkelijk eensgezind in hun positieve oordeel. De schrijvende pers en de omroepen benadrukten vooral de omzichtigheid waarmee het historische gebouw bij de renovatie intact is gelaten, en prezen het besluit om de intieme sfeer en menselijke schaal van het museum te bewaren.

De eerste helft van het verslagjaar was gewijd aan het afronden van de bouw en de voorbereidingen voor de heropening. Het was een uitzonderlijk drukke periode, waarin naast de voltooiing van het gebouw onder andere de schilderijen teruggehaald en weer opgehangen werden, een nieuwe led-verlichting werd aangebracht, de boeken in de nieuwe bibliotheek hun plaats vonden en de medewerkers naar hun nieuwe werkplekken verhuisden. Nieuw meubilair en vitrines, mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Johan Maurits Compagnie, werden in het historische gebouw geplaatst.

Maar er gebeurde veel meer dan de verhuizing zelf. In maart lanceerde het Mauritshuis zijn nieuwe visuele identiteit, ontworpen door Studio Dumbar (Rotterdam). Het nieuwe logo is geïnspireerd op kunstenaarsmonogrammen. Door dit gedeeltelijk over reproducties van iconische schilderijen te laten vallen wordt een duidelijke link gelegd tussen het Mauritshuis en zijn collectie. Dankzij de eigentijdse typografie van het logo wordt het erfgoed van het museum naar de 21ste eeuw getild. De hoofdkleur is goud en verwijst naar koninkrijkheid, de Gouden Eeuw en het barokinterieur van het Mauritshuis, terwijl een fellere secundaire kleurstelling een afspiegeling is van de nieuwe zijden wandbekledingen. Het logo en de vernieuwde huisstijl hebben de basis gevormd voor verschillende andere initiatieven, van nieuwe uniformen tot digitale toepassingen.

Kort voor de opening ging de nieuwe website (mauritshuis.nl) de lucht in. De compleet nieuwe site is publieksvriendelijk en maakt optimaal gebruik van beeldmateriaal. Met het compacte navigatiemenu vinden bezoekers heel gemakkelijk praktische informatie en het laatste nieuws. De site biedt allerlei mogelijkheden om de collectie en de oude meesters te ontdekken en nader te bestuderen, en om meer informatie te vinden over conserverings- en researchprojecten. De gehele collectie is gedigitaliseerd en kan op volledig scherm worden bekeken. Ook kunnen toegangsbewijzen en rondleidingen online worden besteld. Het digitaliseren van de objecten werd mogelijk gemaakt door de voortdurende genereuze steun van de BankGiro Loterij.

Daarnaast werd de gratis te downloaden applicatie voor de smartphone geïntroduceerd. De 'app' geeft in tekst en audio-opnames informatie over elk werk dat in het Mauritshuis te zien is. Hij legt op verschillende manieren een verbinding tussen de bezoekers en de kunstwerken en stimuleert de mensen om voor, tijdens en na een bezoek aan het Mauritshuis meer te ontdekken. Dit nieuwe aanbod werd mogelijk gemaakt door de Dutch Masters Foundation.

In de weken voor de opening werd een innovatieve reclame-campagne gestart. Onder de slogan 'Je vindt het origineel in het Mauritshuis' werd het publiek eraan herinnerd dat het *Meisje met de parel* en andere topstukken uit de collectie binnenkort weer thuis zouden komen en dat die het best in het Mauritshuis kunnen worden bekeken. De begeleidende film liet een Japanse fan van Vermeer zien die een kopie van het *Meisje met de parel* in zijn appartement in New York heeft hangen. Zijn woning werd nagebouwd in de Vermeerzaal in het Mauritshuis en toen de man naar Den Haag kwam, zag hij tot zijn grote verrassing het originele schilderij in de entourage van zijn eigen appartement hangen. Dit was het uitgangspunt voor een prijsvraag op Facebook gedurende de rest van het jaar. Nadat uit de bijna vijfhonderd inzenders uit binnen- en buitenland Elsa Oudshoorn uit Haarlem als winnaar was aangewezen, werd haar woonkamer in december in het Mauritshuis nagebouwd.

De eerste tentoonstelling in de nieuwe expositieruimte in de Royal Dutch Shell Vleugel, samenvallend met de heropening van het museum, heette kortweg en heel toepasselijk *Mauritshuis: Het gebouw*. Hierin werd teruggekeken op de rijke geschiedenis van het Mauritshuis en zijn beroemde bewoners en mensen die het gebouw in het verleden hebben gebruikt. De thematische tentoonstelling bracht de vele facetten van het Mauritshuis naar voren. Tekeningen, schilderijen en prenten vertelden het verhaal van het verrijzen van het gebouw, de brand van 1704, de eerste inrichting als museum in 1822 en het bouwproject dat het pand weer geheel up-to-date heeft gemaakt. Het levendige tentoonstellingsontwerp omvatte onder meer bewegende beelden in de vorm van films en touch-screens. De zaalinrichting liet duidelijk de flexibiliteit van de ruimte en de mogelijkheden ervan voor de toekomst zien. De tentoonstelling was extra speciaal door enkele belangrijke bruiklenen, in het bijzonder een doek van Jacob van Campen uit de Oranjezaal van Paleis Huis ten Bosch. We zijn Koning Willem-Alexander zeer dankbaar voor zijn buitengewone welwillendheid daartoe. De openingstentoonstelling werd mogelijk gemaakt door een ruimhartige donatie van de Stichting Vrienden van het

Mauritshuis, een stichting die al sinds haar oprichting in de jaren vijftig van de 20ste eeuw een essentiële rol in het steunen van aankopen en exposities speelt.

In de nieuwe vleugel vonden na de opening diverse andere activiteiten plaats. Zo werd begonnen met het educatieve programma voor kinderen en het Mauritshuis ontving maar liefst 23.756 jonge bezoekers in de eerste zes maanden. Voor sponsors en anderen die van de nieuwe mogelijkheden in de Royal Dutch Shell Vleugel en de foyer gebruik wilden maken, werden 60 evenementen georganiseerd (exclusief de openingsrecepties). Het programma 'Lifelong Learning', ondersteund door het bedrijfsgilde Confrérie Pictura, ging ook dit jaar van start. Verder was er tijdens de zomermaanden een speciale lounge open voor bezoekers die in de naastgelegen Nieuwe of Littéraire Sociëteit De Witte wat wilden drinken of eten. Ook dat werd mogelijk gemaakt door een substantiële bijdrage van de BankGiro Loterij.

In de loop van de zomer en de herfst werden ook andere projecten gerealiseerd. In de Nassauzaal vonden twee symposia plaats. Het eerste ging over de conservering van drie trofeeënlijsten, die dankzij een bijdrage van de Johan Maurits Compagnie konden worden behandeld. Het tweede presenteerde het onderzoek naar en conservering van de schilderijencyclus van Giovanni Antonio Pellegrini in de Gouden Zaal. Het conserveringsprogramma en de studiedag werden eveneens gesteund door de Johan Maurits Compagnie. Het onderzoek werd samen met Royal Dutch Shell, onze Partner in Science, uitgevoerd.

Hoewel de meeste belangstelling dit jaar uitging naar het heropende Mauritshuis, hebben we de Galerij Prins Willem V natuurlijk niet vergeten. De reeks bijzondere bruiklenen werd in het najaar voortgezet met Titiaans fantastische *Venus verrijst uit de zee* van omstreeks 1520 uit de Scottish National Gallery in Edinburgh. Het werk zorgde voor een piek in het aantal bezoekers, meer dan 8.000 in de periode dat het werk tentoongesteld was. Uit een enquête die we tegelijkertijd hielden, bleek dat het bruikleen een aanzienlijk aantal nieuwe bezoekers naar de Galerij trok, van wie velen van buiten de stad kwamen om dit schilderij te zien.

We zijn bijzonder verheugd dat het Mauritshuis niet alleen een positieve pers en prijzen heeft vergaard, maar dat daarnaast het publiek massaal kwam opdagen. Vanaf de opening op 27 juni tot het eind van het jaar mochten we ruim 330.000 bezoekers verwelkomen (de Galerij Prins Willem V niet meegeteld). Ter vergelijking: 261.000 mensen bezochten het Mauritshuis in 2011, het laatste volledige (en heel succesvolle) jaar dat het Mauritshuis open was voor de aanvang van het bouwproject. De verhouding Nederlandse ten opzichte van buitenlandse bezoekers veranderde in het verslagjaar. Waren het voorheen ongeveer 40% Nederlanders tegenover 60% buitenlanders, sinds de heropening is dit omgekeerd: 60% Nederlanders en 40% buitenlanders. Ook al waren er in aantal meer buitenlandse bezoekers dan ooit, het is duidelijk dat het Nederlandse publiek nóg enthousiaster heeft gereageerd.

Het Mauritshuis heeft in 2014 meer gedaan dan een bouwproject voltooien. Het is naar buiten getreden met een nieuwe persoonlijkheid. Het combineert klassiek en eigentijds in vrijwel alle aspecten van zijn presentatie en activiteiten, van gebouw tot huisstijl, van digitale toepassingen tot educatieve projecten. Het Mauritshuis is nu beter dan ooit geëquipeerd om zijn missie uit te dragen: het delen van het beste van de Nederlandse schilderkunst uit de Gouden Eeuw.

We hadden dit alles nooit kunnen bereiken zonder de buitengewone inspanningen van allen die voor en met het Mauritshuis werken. Iedereen die een rol heeft gespeeld bij de verjonging van het Mauritshuis, zijn we bijzonder dankbaar.

Onderzoek en collectiebeheer

Onderzoeksprojecten

Onderzoek ten behoeve van tentoonstellingsprojecten

In het verslagjaar zijn voorbereidingen getroffen voor de openingstentoonstelling *Mauritshuis: Het Gebouw, The Frick Collection: Kunstschatten uit New York*, evenals andere toekomstige tentoonstellingen.

Onderzoek en behandeling trofeeënlijsten

(in samenwerking met Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, met steun van de Stichting de Johan Maurits Compagnie) De onderzoeksresultaten werden gepresenteerd op een studiedag op 4 november in het Mauritshuis. Voor het volledige programma, zie het overzicht van lezingen op pp. 7-8.

› Zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, p. 46

Onderzoek en restauratie schilderijen Pellegrini

(in samenwerking met Royal Dutch Shell plc; met steun van de Stichting de Johan Maurits Compagnie) Het onderzoek en de restauratie van de in de Gouden Zaal ingebouwde schilderijen van Giovanni Antonio Pellegrini in samenwerking met Shell werden voltooid en de schilderijen werden teruggeplaatst in de Gouden Zaal. Het bouwhistorisch onderzoek naar de Gouden Zaal in samenwerking met de TU Delft en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed werd tevens afgerond. De onderzoeksresultaten werden gepresenteerd op een symposium op 21 november in het Mauritshuis. Voor het volledige programma, zie het overzicht van lezingen op p. 8.

› Zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, pp. 46-47

Partners in Science

(in samenwerking met Royal Dutch Shell plc)
- Materiaaltechnisch onderzoek naar de schilderijen van Pellegrini uit de Gouden Zaal
- Materiaaltechnisch onderzoek naar Jan Steen
Als onderdeel van de samenwerking met Shell werd in 2012 een gezamenlijk researchproject gestart naar het werk van Jan Steen, dat in het verslagjaar is voortgezet. In het kader van dit project werden acht schilderijen van Jan Steen onderzocht.

› Zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, pp. 45-46

Bestandscatalogus genrestukken

Het onderzoeken en ontsluiten van de eigen collectie schilderijen behoort tot de kerntaken van het Mauritshuis. Na de publicatie van de bestandscatalogi van de historiestukken (1993) en de portretten (2004) is inmiddels gestart met het onderzoek voor de volgende deelcatalogus over de genrestukken. Het kunsthistorisch en materiaaltechnisch onderzoek is in het verslagjaar voortgezet.

› Zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, pp. 44-45

Science4Arts

(in samenwerking met TU Delft, Universiteit van Amsterdam, Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek)
- ReVisRembrandt
Het project *ReVisRembrandt* richt zich op het late werk van Rembrandt en heeft zich ten doel gesteld om zowel chemische als fysieke veranderingen in olieverfschilderijen in kaart te brengen.

- PAInT

Het project PAInT houdt zich bezig met (het simuleren van) chemische processen die veranderingen veroorzaken in olieverfschilderijen.

› Zie Jaarverslag Mauritshuis over 2012, p. 45

The Rembrandt Database

(in samenwerking met RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis)

Op de Engelstalige website presenteren internationale musea en onderzoeksinstituten informatie en documentatie over schilderijen van (of toegeschreven aan) Rembrandt.

Het Mauritshuis was samenwerkingspartner in de inmiddels afgeronde pilot en blijft in een adviserende rol betrokken bij het vervolg van dit project.

› Zie Jaarverslag Mauritshuis over 2012, p. 45

Restauraties en behandelingen

Giovanni Antonio Pellegrini, Negen schilderijen vervaardigd voor de Gouden Zaal van het Mauritshuis, inv. 1135-1143; met steun van de Stichting de Johan Maurits Compagnie (voltooid in 2014)

Giovanni Antonio Pellegrini (toegeschreven aan), *Zes bloemstillevens*, inv. 1144-1149; met steun van de Stichting de Johan Maurits Compagnie (voltooid in 2014)

Claes Hals, *Lezend meisje*, inv. 623 (voltooid in 2014)

Mattheus Terwesten, *Allegorie op de Vrede*, inv. 1048 (voltooid in 2014)

Jacob Backer, *Portret van een jongen in het grijs*, inv. 747

François Bunel de Jonge, *De inbeslagname van de inhoud van het atelier van een schilder*, inv. 875

Lucas Cranach de Jonge, *Portret van een man met een rode baard*, inv. 890

Adriaan Hanneman, *Portret van Constantijn Huygens en zijn vijf kinderen*, inv. 241

Ger Lataster, twee plafondschilderijen, *Icarus Atlanticus: Allegorie op de ijdelheid van de mens* en *Icarus Atlanticus: Allegorie op de werkende mens*, inv. 1082-1083

Daniël Seghers, *Bloemencartouche rond een beeld van koning-stadhouder Willem III*, inv. 257

Paulus Moreelse, *Zelfportret*, inv. 118 (te voltooiën in 2015)

Rembrandt en/of atelier, *Saul en David*, inv. 621 (te voltooiën in 2015)

Lezingen in het Mauritshuis (selectie)

Exhibitions on Screen

Interviews door David Bickerstaff met E. Buijsen, Q. Buvelot, E. Gordenker, P. Noble, A. van Suchtelen, L. van der Vinde voor de film 'Exhibitions on Screen: Girl with a Pearl Earring and Other Treasures from the Mauritshuis in The Hague', Exhibitions on screen / Seventh Art Productions, die in 2015 in bioscopen te zien is.

Studiedag Trofeeënlijsten

De resultaten van het onderzoek naar de drie trofeeënlijsten werden gepresenteerd op een studiedag georganiseerd door het Mauritshuis en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed op 4 november.

- Moderator: Q. Buvelot

- 'Inleiding op het project' door A. Lenders

- 'Bespreking van de resultaten van het onderzoek naar de

- oorspronkelijke afwerking en een verslag van de conservering en restauratie' door R. Meurs en E. Bernhard (lijstenrestauratoren)
- 'Vergulding in de zeventiende eeuw' door H. Baija (Rijksmuseum, Amsterdam)
- 'The De Ruyter-Bol Portrait Gifts to the Admiralty Colleges' door V. Schmid (kunsthistorica)
- 'Gesneden lijsten in Nederlandse collecties: Aanzetten tot verder onderzoek' door E. Domela Nieuwenhuis (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)
- Discussie o.l.v. A. Kok (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Symposium Pellegrini en de Gouden Zaal

- De resultaten van het onderzoek naar de schilderijen van Giovanni Antonio Pellegrini in de Gouden Zaal werden gepresenteerd op een symposium georganiseerd door het Mauritshuis op 21 november.
- 'Inleiding' door E. Buijsen
 - 'De geschiedenis van de Gouden Zaal door de eeuwen heen' door Q. Buvelot
 - 'De originele kleurafwerking van de Gouden Zaal' door M. van Eikema Hommes (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed / TU Delft)
 - 'Materiaaltechnisch onderzoek van Pellegrini's schilderijenensemble: Pellegrini's gebruik van grondlagen' door S. Smelt
 - 'De illusie in één laag: De schildertechniek van Pellegrini' door C. Pottasch
 - 'Het is niet alles goud wat er blinkt: De zoektocht naar de originele uitmontering van zes bloementondo's' door S. Meloni
 - 'Restauratie van Pellegrini's schilderijenensemble: Restauratiegeschiedenis en besluitvorming' door C. Pottasch
 - 'Analyse en oorzaken van de "grijze waas"' door A. van Loon (Universiteit van Amsterdam / TU Delft)
 - 'Het verwijderen van de "grijze waas"' door J. van den Burg (restaurator)
 - 'Giovanni Antonio Pellegrini: Een Venetiaanse schilder in de Nederlanden' door B. Aikema (Universiteit van Verona)
 - 'De iconografie van de Gouden Zaal' door L. van der Vinde
 - 'De Gouden Zaal in context: Decoratieve schilderkunst in Den Haag in het eerste kwart van de achttiende eeuw' door R. Harmanni (kunst- en interieurhistoricus / Stichting Historische Behangsels en Wanddecoraties in Nederland)
 - 'Van schil tot interieur: Aanzetten tot verder onderzoek' door R. Baarsen (Rijksmuseum, Amsterdam / Universiteit Leiden)

Lezingen medewerkers buiten het Mauritshuis (selectie)

Naar aanleiding van de heropening van het Mauritshuis werden door directie en medewerkers in binnen- en buitenland vele lezingen en interviews gegeven.

K. Brakenhoff

- 'Geen groei zonder wortels', *Het Grote Marketingcongres*, Amsterdam, 2 december
- College, Universiteit van Antwerpen, Antwerpen, 16 december

E. Buijsen

- Moderator, *CODARTfocus: Rembrandt and the Dutch Golden Age*, Szépművészeti Múzeum, Boedapest, 27 oktober

Q. Buvelot

- 'Mauritshuis: Het Gebouw', Landgoed Stoephout, Wassenaar, 24 oktober
- 'Made in Holland, Collected in the USA: The Collection of Rose-Marie and Eijk de Mol van Otterloo', Yale University Art Museum, New Haven, 13 november
- 'How on Earth Did They Do It?: Collecting Dutch Masterpieces in the 21st Century', discussiemiddag met R.-M. en E. de Mol van Otterloo, en L. Kanter, J. Reynolds, Q. Buvelot, O. Naumann en P. Sutton, Yale University Art Gallery, New Haven, 14 november

E. Gordenker

- 'Royal Picture Gallery Mauritshuis: Past, Present and Future', Cosmopolitan Club, New York, 28 januari
- Interview NRC, Dutch Centre, Londen, 24 februari
- Spreker tijdens opening van de tentoonstelling *Deaf, Dumb & Brilliant: Johannes Thopas Meisterzeichner*, Suermond-Ludwig-Museum, Aken, 12 maart
- 'Sneak preview...', keynote, PWC jaarlijks diner, Maastricht, 12 maart
- Concluderende opmerkingen tijdens het symposium *(Un)dressing Rubens*, Rubenianum, Antwerpen, 8-9 mei
- 'Je vindt het origineel in het Mauritshuis...', keynote, Persgroep Annual Summit, Hamburg, 12 juni
- 'Lezing op zondag: Je vindt het origineel in het Mauritshuis...', Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen, 2 november

B. Koopmans

- Bouwproject van het Mauritshuis, International Business Club The Hague en het WTC The Hague, 18 maart
- Reizende tentoonstellingen, Salon de Muséologie, Amsterdam, 13 november

A. van Loon

- 'Synchrotron studies of the migration of lead soaps in old master paintings and model systems', *Synchrotron Radiation for Art & Archeology Conference*, Musée du Louvre, Parijs, 9-12 september
- 'The turbulent history of Rembrandt's Homer', *Rembrandt Now: Technical Practice, Conservation and Research*, National Gallery, Londen, 13-15 november
- zie ook de lezingen van C. Pottasch

S. Meloni

- 'Degradation of metal leaf used in six flower tondos from the Pellegrini Ensemble in the Mauritshuis' Golden Room', *Picture meeting*, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort, 6 maart
- 'Door de lagen heen: De materialen en technieken van de zeventiende-eeuwse kunstenaars', Sociëteit het Meisjeshuis, Delft, 26 maart
- 'Restauratie, een vervolg op kunstgeschiedenis', *Carrière dag Stichting ART*, Universiteit Utrecht, 2 mei
- Posterpresentatie 'Golden Paintings for the Golden Room of the Mauritshuis? The search for the original appearance of six flower tondos', *Technology and Practice: Studying 18th-Century Paintings & Art on Paper*, Kopenhagen, 2-3 juni (met M. Salazar-Walsh, R. Haswell en C. Toussat)
- 'Golden Paintings for the Golden Room of the Mauritshuis? The use of SEM-EDX elemental mapping to characterise the

use of metal leaf and its degradation in six flower tondos', *CHEMCH2014*, Wenen, 1-5 juli

V. Moussault

- Interview Bouwformatie, 24 januari
- Interview FD Persoonlijk t.b.v. het artikel 'Droomweekend', 30 mei
- Interview 'Bouwen aan Monumenten', 3 juni
- Interview Cobouw, 12 juni
- Interview Liftinstituut, 26 augustus

P. Noble

- 'The development of new imaging techniques for the study and interpretation of late Rembrandt paintings', Programma-middag Science4Arts, SciencePark, Amsterdam, 6 maart
- Inleiding over Gerrit Dou, studiedag bij de tentoonstelling *Gerrit Dou: The Leiden Collection from New York*, Museum De Lakenhal, Leiden, 8 maart
- 'A new model for scientific research on cultural heritage: Joint US-NL workshop on integrated collaborative research on technical art history, conservation, and scientific research', Science4Arts workshop, Metropolitan Museum of Art, New York, 10-11 april
- Interview 'Rembrandt tegen het licht', NewScientist, juli

C. Pottasch

- Posterpresentatie 'The development of an aqueous gel testing procedure for the removal of inorganic salt crusts', *Conscientious Conservation: Sustainable Choices in Collection Care. American Institute for Conservation, 42nd Annual Meeting*, San Francisco, 28-31 mei (met A. van Loon, L. Hartman, J. van den Burg en R. Haswell)
- 'Breaking new ground: Investigating Pellegrini's use of ground layers in the Golden Room of the Mauritshuis', *Technology & Practice: Studying 18th-Century Paintings & Art on Paper, CATS conference*, Kopenhagen, 2-3 juni (met S. Smelt)
- Posterpresentatie 'SEM-EDX study of the Pellegrini Golden Room ensemble, The Royal Picture Gallery Mauritshuis', *18th International Microscopy Congress*, Praag, 7-12 september (met R. Haswell, A. van Loon, J. van den Burg, L. Hartman, F. Singelenberg en W. Genuit)

E. Runia

- Gespreksleider projectanalyse, Museumvereniging, Museum De Fundatie, Zwolle, 6 januari
- Inleiding op het filmprogramma n.a.v. het vernieuwde Mauritshuis, Filmhuis, Den Haag, 29 juni
- 'Tekst in het museum', inleiding voor symposium Museumvereniging en Rijksmuseum, Rijksmuseum, Amsterdam, 3 september
- 'Mauritshuis: Het gebouw', Kunstkring Doorn, Maartenskerk, Doorn, 16 oktober

S. Smelt

- zie lezingen van C. Pottasch

A. van Suchtelen

- 'Mauritshuis, het gebouw en de collectie', Association Femmes d'Europe, Nederlandse Ambassade, Brussel, 5 november

Publicaties Mauritshuis

- *La ragazza con l'orecchino di perla: Il mito della Golden Age: Da Vermeer a Rembrandt: Capolavori dal Mauritshuis*, Bologna 2014
Catalogus bij de tentoonstelling van topstukken uit het Mauritshuis, met bijdragen van E. Buijsen, Q. Buvelot, M. Goldin, E. Gordenker, A. Lenders, A. van Suchtelen, L. van der Vinde en G. Wuestman
- *Director's Choice: Mauritshuis*, Londen 2014
Bezoekersgids door E. Gordenker (Nederlandse en Engelse edities)
- *Mauritshuis: Koninklijk Kabinet van Schilderijen*, Den Haag 2014
Collectieboek samengesteld door E. Runia, met bijdragen van Q. Buvelot, A. Lenders, E. Runia, A. van Suchtelen en L. van der Vinde (ook in Engelse editie)
- *Mauritshuis: Het gebouw*, Den Haag 2014
Publicatie over het gebouw door Q. Buvelot, met een bijdrage van K. Ottenheim en kortere bijdragen van J. de Haan en M. van Eikema Hommes (ook in Engelse editie)
- *Het Mauritshuis & de Vereniging Rembrandt*, Den Haag 2014
Publicatie over de aankopen met steun van de Vereniging Rembrandt door G. Wuestman, redactie met medewerking van E. Buijsen, met bijdragen van Q. Buvelot, E. Gordenker, A. Lenders, A. van Suchtelen en L. van der Vinde
- *Maurits Muis*, Amsterdam/Den Haag 2014
Kinderboek door I. en D. Schubert (ook in Engelse editie)
- *Het meisje met de parel en andere verhalen over de meesterwerken van het Mauritshuis*, Amsterdam/Den Haag 2014
Kinderboek met bijdragen van schrijvers als I. Dros, H. Geelen, H. Kuyper, T. van Lieshout, G. Samson, I. en D. Schubert, M. Stoffels, H. van Straaten en F. Zwigman (ook in Engelse editie)
- *Mauritshuis in focus 27* (2014), nrs. 1-3
Onder redactie van A. Lenders en E. Runia (tweetalige editie)
- *Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis: Galerij Prins Willem V: Jaarverslag 2013*, Den Haag 2014
Onder redactie van Q. Buvelot (tweetalige editie)

Overige publicaties medewerkers

Uitgezonderd publicaties in *Mauritshuis in focus 27* (2014), nrs. 1-3

E. Buijsen

- 'Filibert in de mand: Een nieuwe identificatie van een toneel-scène in een tekening van Cornelis Troost', in E. Buijsen, S. Laemers, E.P. Löffler, V. Manuth (red.), *Kunst op papier in de achttiende eeuw: Liber Amicorum aangeboden aan Charles Dumas ter gelegenheid van zijn 65ste verjaardag*, Zoetermeer 2014, pp. 28-37

Q. Buvelot

- 'A rediscovered portrait by Frans Hals', *The Burlington Magazine* 156 (2014), pp. 102-103 (met B. Ducos)
- 'Un joyau du classicisme hollandais', *Connaissance des Arts* (juni 2014), nr. 632/1, pp. 4-7 (ook in Engelse, Nederlandse en Japanse editie)
- 'Oeuvres commentées', *Connaissance des Arts* (juni 2014), nr. 632/1, pp. 22-61 (met J. Coignard; ook in Engelse,

- Nederlandse en Japanse editie)
- 'A Classicist Temple of Art', 'From Club Rooms to Museum Wing', in J. Huisman (red.), *The Mauritshuis: Hans van Heeswijk Architects*, Rotterdam 2014, pp. 59-66, 67-72
 - 'Mauritshuis: Het gebouw', *De Witte* 23 (2014), nr. 3, pp. 42-44
 - 'Has the Great Age of Collecting Dutch Old Master Paintings Come to an End?', in E. Quodbach (red.), *Holland's Golden Age in America: Collecting the Art of Rembrandt, Vermeer and Hals (Studies in the History of Art Collecting in America, nr. 1)*, New York 2014, pp. 182-193, 210-211
 - 'Een onbekende pastel door Cornelis Troost', in E. Buijsen, S. Laemers, E.P. Löffler, V. Manuth (red.), *Kunst op papier in de achttiende eeuw: Liber Amicorum aangeboden aan Charles Dumas ter gelegenheid van zijn 65ste verjaardag*, Zoetermeer 2014, pp. 38-47
 - 'Gerrit van Honthorst, Old Woman Examining a Coin by a Lantern (Sight or Avarice)', 'Michael Sweerts, Boy with a Turban', 'Michael Sweerts, A Young Maidservant', in I. Ember (red.), *Rembrandt and the Dutch Golden Age*, Boedapest (Szépművészeti Múzeum) 2014-2015, pp. 238-239, nr. 43, pp. 250-251, nr. 49, pp. 398-399, nr. 115
- E. Gordenker**
- 'Isabella Clara Eugenia at the Court of Brussels', in J.L. Colomer, A. Descalzo (red.), *Spanish Fashion at the Courts of Early Modern Europe*, Madrid 2014, dl. II, pp. 117-135 (Engelse en Spaanse editie)
 - 'Monumentaal landschap op klein formaat: Mauritshuis verwerft vroeg landschap op koper van Paul Bril', *Bulletin van de Vereniging Rembrandt* 24 (2014), nr. 1, pp. 22-25
- A. van Loon**
- 'The synthesis of new types of lead and zinc soaps: a source of information for the study of oil paint degradation', in J. Bridgeland (red.), *ICOM-CC 17th Triennial Conference Preprints, Melbourne, 15-19 September 2014*, Parijs 2014 (online publicatie) (met J.J. Hermans, K. Keune, M.J.N. Stols-Witlox, R.W. Corkery en P.D. Iedema)
 - 'Mathematical modeling of mature oil paint networks', in J. Bridgeland (red.), *ICOM-CC 17th Triennial Conference Preprints, Melbourne, 15-19 September 2014*, Parijs 2014 (online publicatie) (met P.D. Iedema, J.J. Hermans, K. Keune en M.J.N. Stols-Witlox)
 - 'The molecular structure of three types of long-chain zinc(II) alkanoates for the study of oil paint degradation', *Polyhedron* 81 (2014), pp. 335-340 (met J.J. Hermans, K. Keune, R.W. Corkery en P.D. Iedema)
 - zie ook de publicaties van P. Noble
- V. Moussault**
- 'Het Mauritshuis bouwt aan de toekomst', *De Witte* 23 (2014), nr. 1, pp. 54-55; nr. 2, pp. 56-57
- P. Noble**
- 'From One Piece of Canvas: The Supports of the Eight Craeyvanger Children's Portraits', *Oud Holland* 127 (2014), pp. 25-30
 - *Science for Arts of the Netherlands*, 2014, pp. 11, 21 (bijdrage en redactie)
- 'The development of new imaging techniques for the study and interpretation of late Rembrandt paintings', in J. Bridgeland (red.), *ICOM-CC 17th Triennial Conference Preprints, Melbourne, 15-19 September 2014*, Parijs 2014, art. 1310 (online publicatie) (met A. van Loon, G. van der Snickt, K. Janssens, M. Alfeld en J. Dik)
- A. van Suchtelen**
- 'Tien Arnhemse familieportretten en de samenwerking van Gerard ter Borch en Caspar Netscher: Introductie', *Oud Holland* 127 (2014), pp. 1-6 (ook in Engels)
 - 'De Arnhemse familie Craeyvanger: een bijzondere groep portretten door Paulus Lesire, Gerard ter Borch en Caspar Netscher', *Oud Holland* 127 (2014), pp. 7-24 (met M. Potjer)
 - 'Lucas van Leyden, Jaël Killing Sisera', in Y. Bleyerveld, A. Elen en J. Niessen (red.), *Bosch to Bloemaert: Early Netherlandish Drawings in Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam*, Parijs 2014, pp. 66-67
- L. van der Vinde**
- 'Man van staal & kunstminnaar: De collectie van H.C. Frick (1849-1919)', *Vind* 16 (2014), pp. 32-37

Tentoonstellingen

Meesters uit het Mauritshuis
Den Haag, Gemeentemuseum
tot 5 mei 2014

Vermeer, Rembrandt, and Hals: Masterpieces of Dutch Painting from the Mauritshuis
New York, The Frick Collection
22 oktober 2013 - 21 januari 2014

La ragazza con l'orecchino di perla: Il mito della Golden Age da Vermeer a Rembrandt: Capolavori dal Mauritshuis
Bologna, Palazzo Fava
8 februari 2014 - 25 mei 2014

Mauritshuis: Het gebouw
27 juni 2014 - 4 januari 2015

Titiaan in de Galerij
Galerij Prins Willem V
10 oktober 2014 - 7 december 2014

Prijzen en nominaties

Prijzen

- Funderingsproject van het jaar 2014
- Sitecore Experience Award 2014, categorie Best Digital Marketing Solution
- European Best Event of the Year Award 2014
- SponsorRing Kunst Cultuur 2014, partnership Shell & Mauritshuis
- International Photo Award 2014

Nominaties

- Blogplatform Brand New, categorie Beste gewaardeerde huisstijl 2014
- ARC14 Award, categorie Architectuur
- Haagse Monumentenprijs 2014

Personeel en organisatie

Jubilea

In 2014 was Bernadette Straetmans 10 jaar werkzaam bij het museum, Bibian Sibbing en Soeresh Sowdagar 12,5 jaar.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg in het verslagjaar 1,89%, een daling ten opzichte van het voorgaande jaar (2,37%).

Opleidingen

Bij de afdeling Facilitair Management zijn opleidingen voor het EHBO-certificaat gevolgd en heeft de jaarlijkse BHV-oefening plaatsgevonden. Binnen de andere afdelingen zijn congressen en seminars bijgewoond en opleidingen op het betreffende vakgebied gevolgd.

Ondernemingsraad, situatie per 31 december 2014

Simone Hollen *Voorzitter*

Kees Schoen *Lid*

Lea van der Vinde *Lid*

Personeelsleden (fte = full time equivalent), situatie per 31 december 2014

Directie

Gordenker, dr. Emilie *Directeur*

Moussault, Victor *Zakelijk directeur*

Development

Koopmans MA, Boudewijn *Hoofd Development*

Duschka-Holties, Catharina *Medewerker development*

(0,67 fte)

Personeelszaken

Ligtenberg-Meerdink, drs. Anneloes *Personeelsadviseur*

(0,56 fte)

Secretariaat

Bakker, Hilda *Personal Assistant*

Cliné, Faye *Secretariaatsmedewerker*

Stoffers-Gombault, Eveline *Directiesecretaresse*

Afdeling Financiën

Martinez MBA, Giovanna *Hoofd Financiën*

Kozacova-Knap Fedorkova, Liana *Medewerker financiën*

(0,89 fte)

Kruit-Verbiest, Marianne van der *Medewerker financiën*

Afdeling Collectie

Buijsen, drs. Edwin *Hoofd Collectie*

Albrecht MA, Marya *Restaurator*

Buvelot, drs. Quentin *Hoofdconservator*

Goverde MA, Milou *Projectmedewerker* (0,89 fte)

Hoorn, Boy van den *Coördinator Tentoonstellingstechniek*

Jordaan, André *Registrar*

Lenders MA, Anne *Assistent conservator/trainee* (0,89 fte)

Meloni, drs. Sabrina *Restaurator*

Pottasch, drs. Carol *Senior restaurator* (0,89 fte)

Sibbing, Bibian *Behoudsmedewerker/Framing technician* (0,89 fte)

Smelt MA, Susan *Restaurator* (0,44 fte)

Suchtelen, drs. Ariane van *Conservator*

Vinde, drs. Lea van der *Conservator*

Afdeling Marketing

Brakenhoff, drs. Koen *Hoofd Marketing*

Aggelen, Sarah van *Coördinator servicebalie*

Eendenburg MA, Iris van *Medewerker ontvangsten* (oproep)

Hoekstra, Ivo *Multimedia producer*

Hollen-de Korte, Simone *Coördinator sales* (0,89 fte)

Klapwijk MA, Alexander *Medewerker marketing*

communicatie (0,89 fte)

Raterink, Denise *Coördinator sales* (0,67 fte)

Ritter MA, Karlien *Medewerker marketing* (oproep)

Schreurs, Elske *Medewerker marketing pr*

Straetmans, drs. Bernadette *Medewerker publieksdiensten*

Verdel MA, Sandra *Medewerker online communicatie* (0,89 fte)

Wit, Jacqueline de *Medewerker planning*

Afdeling Educatie

Runia, drs. Epco *Hoofd Educatie* (0,89 fte)

Borgstein, drs. Geert-Jan *Medewerker volwasseneneducatie*

(0,89 fte)

Gelsing MA, Janneke *Medewerker jongereneducatie* (0,89 fte)

Afdeling Facilitaire Zaken

Steutel, Freek *Hoofd Facilitaire Zaken*

Koopman, Philip *Medewerker techniek*

Mahabier, Vinod *Medewerker gebouwbeheer*

Coördinator Veiligheid en Beveiliging

Operationeel manager Veiligheid en Beveiliging

Senior medewerkers beveiliging (5)

Medewerkers beveiliging (15)

Bruikleenverkeer

In kortstondig bruikleen ontvangen
per 31 december 2014: 52 objecten

Voor de tentoonstelling *Mauritshuis: Het gebouw* werden 6 schilderijen, 16 tekeningen, 1 band (met 39 tekeningen), 15 prenten, 7 boeken, 5 documenten, 1 object alsmede bodemvondsten in bruikleen ontvangen van binnen- en buitenlandse musea, instellingen en particulieren; zie *Mauritshuis: Het gebouw*, Den Haag-Zwolle 2014, pp. 290-292

In kortstondig bruikleen uitgeleend aan
tentoonstellingen in binnen- en buitenland
per 31 december 2014: 70 objecten,
zijnde 67 schilderijen, 2 beelden en 1 video

Heropening Rijksmuseum

Amsterdam, Rijksmuseum

april 2013 - voorjaar 2014

Willem van Aelst, *Bloemstillevens met horloge*, inv. 2

De anatomische les: Van Rembrandt tot Damien Hirst

Den Haag, Gemeentemuseum Den Haag

september 2013 - januari 2014

Rembrandt, *De anatomische les van Dr Nicolaes Tulp*, inv. 146

Vermeer, Rembrandt, and Hals: Masterpieces from the Mauritshuis

New York, The Frick Collection

oktober 2013 - januari 2014

Gerard ter Borch, *De briefschrijfster*, inv. 797

Pieter Claesz, *Vanitas-stillevens*, inv. 943

Adriaen Coorte, *Stillevens met vijfabrikozen*, inv. 1154

Carel Fabritius, *Het puttertje*, inv. 605

Frans Hals, *Portret van Jacob Olycan*, inv. 459

Frans Hals, *Portret van Aletta Hanemans*, inv. 460

Nicolaes Maes, *De oude kantwerkster*, inv. 1101

Rembrandt, *Het loflied van Simeon*, inv. 145

Rembrandt, *Suzanna*, inv. 147

Rembrandt, *Tronie van een man met gevederde baret*, inv. 149

Rembrandt, *Portret van een oude man*, inv. 1118

Jacob van Ruisdael, *Gezicht op Haarlem met bleekvelden*, inv. 155

Jan Steen, *'Soo voer gesongen, soo na gepepen'*, inv. 742

Jan Steen, *'Het oestereetstertje'*, inv. 818

Johannes Vermeer, *Meisje met de parel*, inv. 670

Rob & Nick Carter, *Transforming Still Life Painting after*

Ambrosius Bosschaert the Elder, Vase With Flowers in

a Window, 1618, inv. 1208

Las Furias: De Tiziano a Ribera

Madrid, Museo Nacional del Prado

januari - mei 2014

Antonio Zanchi, *Sisyphus*, inv. 335

La ragazza con l'orecchino di perla: Il mito della Golden Age da Vermeer a Rembrandt: Capolavori dal Mauritshuis

Bologna, Palazzo Fava

februari - mei 2014

Gerrit Berckheyde, *Een jachtstoet bij de Hofvijver in Den Haag,*

gezien vanaf de Plaats, inv. 796

Abraham van Beyeren, *Bloemstillevens met een horloge*, inv. 548

Abraham van Beyeren, *Pronkstillevens*, inv. 1056

Gerard ter Borch, *Zelfportret*, inv. 177

Gerard ter Borch, *De briefschrijfster*, inv. 797

Jan Both, *Italiaans landschap*, inv. 20

Pieter Claesz, *Vanitas-stillevens*, inv. 943

Pieter Claesz, *Stillevens met een brandende kaars*, inv. 947

Adriaen Coorte, *Stillevens met vijfabrikozen*, inv. 1154

Carel Fabritius, *Het puttertje*, inv. 605

Govert Flinck, *Meisje bij een kinderstoel*, inv. 676

Jan van Goyen, *Gezicht over de Rijn naar de Eltense berg*, inv. 838

Frans Hals, *Portret van Jacob Olycan*, inv. 459

Frans Hals, *Portret van Aletta Hanemans*, inv. 460

Willem Claesz Heda, *Stillevens met een roemer en horloge*, inv. 596

Antoon Heijligers, *Interieur van de Rembrandtzaal in het*

Mauritshuis in 1884, inv. 1055

Meindert Hobbema, *Boslandschap met boerenhoeven*, inv. 1105

Gerrit van Honthorst, *De vioolspeelster*, inv. 1107

Gerrit van Honthorst (naar), *Portret van Frederik Hendrik*, inv. 430

Pieter de Hooch, *Een binnenplaats met rokende man en een*

drinkende vrouw, inv. 835

Nicolaes Maes, *De oude kantwerkster*, inv. 1101

Adriaen van Ostade, *De vioolspeeler*, inv. 129

Paulus Potter, *Vee in de weide*, inv. 138

Rembrandt, *Het loflied van Simeon*, inv. 145

Rembrandt, *Tronie van een man met gevederde baret*, inv. 149

Rembrandt, *Portret van een oude man*, inv. 1118

Rembrandt (atelierkopie), *Portret van Rembrandt met*

ringkraag, inv. 148

Jacob van Ruisdael, *Gezicht op Haarlem met bleekvelden*, inv. 155

Jacob van Ruisdael, *Winterlandschap*, inv. 802

Rachel Ruysch, *Vaas met bloemen*, inv. 151

Salomon van Ruysdael, *Meergezicht met zeilschepen*, inv. 1044

Jan Steen, *'Het zieke meisje'*, inv. 167

Jan Steen, *'Soo voer gesongen, soo na gepepen'*, inv. 742

Jan Steen, *'Het oestereetstertje'*, inv. 818

Johannes Vermeer, *Meisje met de parel*, inv. 670

Johannes Vermeer, *Diana en haar nimfen*, inv. 406

August Wijnantz, *Gezicht op het Mauritshuis*, inv. 1070

Emanuel de Witte, *Interieur van een gefantaseerde katholieke*

kerk, inv. 473

Johann Georg Ziesenis, *Portret van stadhouder Willem V*, inv. 462

Johann Georg Ziesenis, *Portret van prinses Frederika Sophia*

Wilhelmina, inv. 463

Deaf, Dumb & Brilliant: Johannes Thopas Meisterzeichner

Aken, Suermondt-Ludwig-Museum

maart - juni 2014

Johannes Thopas, *Portret van een overleden meisje,*

waarschijnlijk Catharina Margaretha van Valkenburg, inv. 1159

Hannovers Herrscher auf Englands Thron, 1714-1837

Hannover, Niedersächsisches Landesmuseum

mei - oktober 2014

Rombout Verhulst (atelier), *Buste van Mary II Stuart*, inv. 366

Rombout Verhulst (atelier), *Buste van koning-stadhouder*

Willem III, inv. 367

Adriaan de Lelie en het achttiende-eeuwse familieportret

Amsterdam, Museum Van Loon

oktober 2014 - januari 2015

Wybrand Hendriks, *Portret van Jacob Feitama en zijn*

echtgenote Elisabeth de Haan, inv. 827

Emoties: Geschilderde gevoelens in de Gouden Eeuw
 Haarlem, Frans Hals Museum
 oktober 2014 - februari 2015
 Nicolaes Moeyaert, *De triomf van Bacchus*, inv. 395
 Jan Steen, *De kiezentrekker*, inv. 165

Rivalen aan het Haagse hof: Elizabeth Stuart & Amalia van Solms
 Den Haag, Haags Historisch Museum
 oktober 2014 - maart 2015
 Michiel van Mierevelt, *Portret van Friedrich V*, inv. 101

Rembrandt: The Late Works
 Londen, The National Gallery
 oktober 2014 - januari 2015
 Rembrandt, *Zelfportret*, inv. 840
 Rembrandt, *Portret van een oude man*, inv. 1118

Lust am Schrecken: Ausdrucksformen des Grauens
 Wenen, Gemäldegalerie Akademie der bildenden Künste
 december 2014 - maart 2015
 Antonio Zanchi, *Sisyphus*, inv. 335

Pjotten en beukers: Friese kinderportretten 1550-1800
 Franeker, Museum Martena
 december 2014 - april 2015
 Jacob Backer, *Portret van een jongen in het grijs*, inv. 747

Tijdelijke bruiklenen ('ensembles')
 uitgaand tot medio 2014 in verband met het bouwproject
 62 objecten, zijnde 58 schilderijen en 4 beelden, exclusief
 stukken die als langdurig bruikleen zijn afgestaan
 › zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, pp. 66-69

**In langdurig bruikleen ontvangen objecten
 per 31 december 2014: 65 objecten,
 zijnde 50 schilderijen en 15 overige objecten**
 › zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, pp. 69-71

In 2014 vonden de volgende mutaties plaats:
 Peter Paul Rubens, *Aanbidding der koningen*,
 inv. L 66 (op verzoek geretourneerd aan Groninger Museum)
 Salomon van Ruysdael, *Gezicht op Beverwijk vanaf het
 Wijkerveer*, inv. 1117 (overgedragen aan het Mauritshuis door American
 Friends of the Mauritshuis)

**In langdurig bruikleen afgestane objecten in Nederland
 per 31 december 2014: 142 objecten, zijnde
 116 schilderijen, 5 tekeningen, 16 beelden en 5 overige
 objecten**
 › zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, pp. 71-77

In 2014 vonden de volgende mutaties plaats:
 Abraham van Dijck, *Slapende oude man*, inv. 791 (op verzoek
 geretourneerd door Dordrechts Museum en vervolgens in bruikleen afgestaan aan
 Museum Het Rembrandthuis, Amsterdam)
 Jan van Goyen, *Gezicht op Dordrecht vanuit Papendrecht*, inv. 551
 (in bruikleen afgestaan aan Dordrechts Museum)
 Daniël Seghers, *Bloemencartouche rond een beeld van koning-
 stadhouder Willem III*, inv. 257 (op verzoek geretourneerd door Paleis
 Het Loo, Apeldoorn aan het Mauritshuis)

Van de volgende 8 schilderijen is het beheer weer aan het
 Mauritshuis overgedragen door de Rijksdienst voor het
 Cultureel Erfgoed:
 Salomon de Bray, *Putti dragen een cartouche met de
 geboortedatum van stadhouder Frederik Hendrik*, inv. 437
 Jan van Huysum, *Italiaans landschap*, inv. 72
 Pieter Quast, *De triomf der zothed: Brutus in de gedaante van
 een zot voor koning Tarquinius*, inv. 447 (was in bruikleen bij voormalig
 Theater Instituut Nederland, Amsterdam)
 Jan van Ravesteyn, *Portret van Nicolaas Schmelzing*, inv. 419
 (was in bruikleen bij voormalig Legermuseum, Delft)
 Jan van Ravesteyn, *Portret van een officier*, inv. 424
 Jan van Ravesteyn, *Portret van een officier*, inv. 456
 Jan Weenix, *Dode haas*, inv. 642
 Willem Wissing, *Portret van koning-stadhouder Willem III*, inv. 231

**In langdurig bruikleen afgestane objecten buiten Nederland
 per 31 december 2014: 6 objecten, zijnde 4 schilderijen en
 2 pastels**

› zie Jaarverslag Mauritshuis over 2013, pp. 77-78
 In 2014 vond de volgende mutatie plaats:
 Balthasar van der Ast, *Bloemen in een Wan-Li-vaas*, inv. 1073
 (geretourneerd door The Metropolitan Museum of Art, New York aan het
 Mauritshuis)

Van de volgende 5 schilderijen is het beheer weer aan het
 Mauritshuis overgedragen door de Rijksdienst voor het
 Cultureel Erfgoed:
 Cornelis de Heem, *Fruitstilven*, inv. 50 (was in bruikleen bij
 ambassade)
 Johannes Lingelbach, *De hooioogst*, inv. 87 (was in bruikleen bij
 ambassade)
 Michiel van Mierevelt (atelier), *Portret van Willem I, prins van
 Oranje*, inv. 96 (was in bruikleen bij ambassade)
 Jan van Ravesteyn, *Portret van een officier*, inv. 415 (was in bruikleen
 bij ambassade)
 Jan van Ravesteyn, *Portret van een officier*, inv. 455 (was in
 bruikleen bij ambassade)

Verkort financieel verslag

Balans per 31 december 2014 en 31 december 2013

Bedragen in duizenden euro's

Activa	per 31 december 2014	per 31 december 2013
Materiële vaste activa		
1 Vaste Bedrijfsmiddelen in uitvoering	0	13.882
2 Inventaris	340	145
Financiële vaste activa		
1 Uitgestelde vergoeding achterstallig onderhoud	513	
Totaal vaste activa	853	14.027
Vlottende activa		
1 Voorraden	5	0
- Overige voorraden	5	0
2 Vorderingen	2.224	3.171
- Debiteuren	823	2.304
- Belastingen en sociale premies	37	54
- Overige vorderingen en overlopende activa	1.364	813
3 Liquide middelen	12.973	20.653
Totaal vlottende activa	15.202	23.824
Totaal activa	16.055	37.851

Balans per 31 december 2014 en 31 december 2013
Bedragen in duizenden euro's

Passiva	per 31 december 2014	per 31 december 2013
Eigen vermogen		
1 Algemene reserve	3.615	3.415
2 Bestemmingsreserve		
- Vervangingsreserve bedrijfsinstallaties	0	178
- Activa doelstelling	37	68
- Activa bedrijfsvoering	303	162
- Overige bestemmingsreserves	3.126	3.555
3 Vastgelegd vermogen		
- Bestemmingsfonds Bouw	100	100
- Bestemmingsfonds OCW	197	0
Totaal eigen vermogen	7.378	7.478
Aankoopfonds	6.528	4.812
Voorzieningen		
1 Voorziening jubilea	21	20
2 Voorziening sponsorverplichtingen	310	596
3 Voorziening verlieslatende contracten	0	72
Totaal voorzieningen	331	688
Schulden		
Langlopende schulden		
1 Investeringsubsidie	0	16.840
2 Sponsoring	0	3.324
3 Overige langlopende schulden	60	114
Kortlopende schulden		
1 Crediteuren	509	2.535
2 Belastingen, sociale premies	234	106
3 Overige schulden en overlopende passiva	1.015	1.954
Totaal schulden	1.818	24.873
Totaal passiva	16.055	37.851

Staat van baten en lasten 2014 en 2013

Bedragen in duizenden euro's

	2014	2013
Baten		
Subsidie	5.132	4.383
Entreegelden	2.981	463
Sponsorinkomsten	151	40
Overige bijdragen	4.562	3.986
Opbrengst verkopen	76	13
Doorberekende kosten	204	15
Overige opbrengsten	158	38
Totaal baten	13.264	8.938
Lasten		
Personeelskosten		
Salariskosten	3.401	2.957
Inhuur derden	959	248
Opleidingskosten	21	15
Overige personeelskosten	251	9
Totaal personeelskosten	4.632	3.229
Afschrijvingen		
Inventaris bedrijfsvoering	96	57
Museale inventaris	5	11
Totaal afschrijvingen	101	68
Overige kosten		
Aankopen	0	893
Huisvestingskosten	1.214	1.299
Organisatiekosten	838	510
Activiteitskosten	5.030	2.209
Totaal overige kosten	7.082	4.911
Totaal lasten	11.815	8.208
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.449	730
Financiële baten en lasten		
Rentebaten	166	218
Rentelasten	0	0
Effecten	0	30
Totaal financiële baten en lasten	166	248
Mutatie aankoopfonds	-/- 1.716	-/- 1.013
Exploitatieresultaat	-/-101	-/-35

Toelichting bij de balans van 31 december 2014

Algemeen waarderingsgrondslag

De jaarrekening is grotendeels opgesteld conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende instellingen en de regelgeving van het Ministerie van OCW.

De waardering en bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, ongeacht of ze tot ontvangsten of uitgaven hebben geleid. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het maken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bedragen zijn afgerond op duizenden euro's.

Algemeen

Reflectie op 2014 en het financiële resultaat

Het financieel resultaat over 2014 is positief beïnvloed door drie zaken:

- beheersing bouwkosten
- hogere entree-opbrengsten
- latere betaling van huur voor het heropende museum

Bouwkosten

Het bouwproject genoemd *Mauritshuis bouwt aan de toekomst* werd in 2014 succesvol afgerond, binnen budget en tijd. Het project is gefinancierd uit de voorziening op de Balans en de Exploitatie.

Entree-opbrengsten

De entree-inkomsten zijn in het jaar toegenomen door een hoger aantal bezoekers dan verwacht vanaf de heropening tot het einde van het jaar.

Huur

De huurverplichtingen aan het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zijn aanzienlijk lager in het jaar 2014 dan opgenomen in de begroting, omdat de formele overdracht aan het RVB later heeft plaatsgevonden dan gepland (december 2014). Dit was het gevolg van integrale veiligheidstesten die voor de overdracht moesten worden afgerond.

Het Mauritshuis heeft het jaar 2014 afgerond met een negatief exploitatie resultaat van € 100.600.

Na goedkeuring door de Raad van Toezicht wordt het negatieve resultaat conform het voorstel resultaatbestemming 2014 door de directie onttrokken aan de verschillende onderdelen van het Eigen vermogen.

Activa

Materiële vaste activa

De gebouwen het Mauritshuis en de Galerij Prins Willem V zijn eigendom van de Staat der Nederlanden en worden van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gehuurd. De collectie is voor het grootste deel Rijkseigendom.

Een belangrijke externe bruikleengever is de Stichting Vrienden van het Mauritshuis. Een relatief klein deel van de collectie is in beheer verkregen door duurzaam bruikleen van derden.

1. Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering:

- De posten die betrekking hebben op de bouw en die in de balans zijn opgenomen, zijn door de overdracht van het onroerend goed aan de gebouweigenaar (RVB) per jaar ultimo afgeboekt. De investeringen aan het bouwproject (geboekt onder Materiële vaste activa) namen hierdoor af van € 13.882.100 naar € 0.

2. Inventaris

- In 2014 is voor € 195.000 geïnvesteerd in kassasystemen, kantoorinrichting e.d.
- Aanschaffingen boven € 1.000 worden als investeringen op de balans geactiveerd.
- De waarde van Materiële vaste activa die wordt aangewend in het kader van de museumdoelstelling is € 37.400 op 31 december.
- De waarde van Materiële vaste activa die wordt aangewend in het kader van de bedrijfsvoering is € 302.500.

Financiële vaste activa

Door de vestiging van de erfpacht tussen Sociëteit De Witte en het RVB is de vordering vanwege achterstallig onderhoud van het gebouw Plein 26 van het Mauritshuis op De Witte overgedragen aan het RVB. De vordering op het RVB is geboekt voor een bedrag van € 513.300.

Vlottende activa

1. Voorraden

- Catalogi
- De administratieve voorraad van het Mauritshuis wordt gevormd door museum- en parkeerkaarten.

2. Vorderingen

- Debiteuren hebben betrekking op de afwikkeling van de bouw, nog te ontvangen gelden van steunstichtingen en de belastingdienst.
- De overlopende activa bestaat grotendeels uit de te ontvangen bedragen van de BankGiro Loterij voor een bedrag van € 507.300, de laatste termijn van de EFRO, te ontvangen rente en vooruitbetaalde facturen.
- De rente over 2014 wordt begin januari 2015 ontvangen.

3. Liquide middelen

De saldi op de balansdatum van de buitenlandse valuta-rekeningen zijn opgenomen tegen de op dat moment geldende wisselkoers.

Passiva

Eigen vermogen

Het Eigen vermogen van het Mauritshuis bedroeg op 31 december 2014: € 7.378.000.

Dit is een daling van € 100.000 t.o.v. 2013, voornamelijk veroorzaakt door vrijval van bestemmingsreserves.

Het Bestemmingsfonds OCW is na verdeling van het resultaat toegenomen met € 197.000.

Het resultaat is als volgt verdeeld:

Resultaat 2014

Bedragen in euro's

Resultaat		-/- 100.600
Bestemmingsreserve		
- Ten gunste van Reserve Activa Bedrijfsvoering	-/-140.100	
Totaal dotatie Bestemmingsreserve	_____	_____ -/-140.100
Vastgelegd vermogen		
- Ten gunste van Bestemmingsfonds OCW niet bestede subsidie voor Veiligheid	-/- 120.400	
Totaal dotatie Vastgelegd vermogen	_____	_____ -/- 120.400
		_____ -/- 361.100
Bestemmingsreserve		
- Vrijval reserve bedrijfsinstallaties	178.100	
- Vrijval reserve personeel	179.200	
- Vrijval reserve ICT	100.000	
- Vrijval reserve pensioenen	125.000	
- Vrijval activa voor doelstelling	30.700	
- Vrijval overige bestemmingsreserve	25.000	
Totaal onttrekkingen Bestemmingsreserve	_____	_____ 638.000
Resultaat na dotaties / onttrekkingen	_____	_____ 276.900
Dotatie bestemmingsfonds OCW		-/- 76.900
Ten gunste van de Algemene Reserve		_____ 200.000

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voorzieningen

1. De voorziening voor jubilea betreft financiële verplichtingen aan medewerkers voor toekomstige jubilea voortkomende uit de CAO.
2. De voorziening voor sponsorverplichtingen betreft gelden die uitgegeven worden om aan verplichtingen uit sponsorovereenkomsten te voldoen.

Schulden

Langlopende schulden

1. Investeringssubsidie

Conform het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 is de subsidie voor de investering in vaste activa hier opgenomen. Door de overdracht van het pand aan het RVB is deze afgewikkeld

2. Sponsoring

De donaties van diverse fondsen voor het bouwproject zijn conform het Handboek op sponsoring geboekt en door overdracht aan het RVB afgewikkeld

3. Overige langlopende schulden

De schuld op lange termijn van € 60.000 betreft leningen aangegaan voor de aankopen van drie schilderijen.

Het saldo van de leningen wordt in jaarlijkse termijnen aan het Mauritshuis geschonken.

Kortlopende schulden

De schulden op korte termijn zijn afgenomen met € 2.836.500 tot € 1.758.100. Deze bestaan grotendeels uit vooruit ontvangen bedragen voor een tentoonstelling, nog te betalen belastingen en verplichtingen ten opzichte van het personeel.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Het bedrag voor verplichtingen voor de komende vijf jaar bedraagt: € 8.278.000:

- De basissubsidie van OCW over de periode 2013-2016 bedraagt € 17.834.292 conform de subsidiebrief van 18 september 2012 met als kenmerk 437736.
- Voor de huur van het Mauritshuis en de Galerij Prins Willem V is geen verplichting in de balans opgenomen.
- De jaarhuur voor Galerij Prins Willem V vanaf januari 2014 bedraagt € 213.700. Het huurcontract loopt tot 31 juli 2025.
- In december 2014 is het Mauritshuis na afronding van het bouwproject weer overgedragen aan het RVB.
- De huurprijs voor het Mauritshuis is nog niet overeengekomen maar zal naar verwachting € 1.442.000 bedragen.

Vanaf juni 2014 wordt de brasserie verhuurd aan Vermaat Leisure BV.

De huurverplichtingen van de Stichting Vrienden van het Mauritshuis voor kantoor en winkel zijn niet opgenomen. Onderhandelingen over deze verplichting lopen nog.

Aan: het bestuur van Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis

De in dit jaarverslag op pagina 16 tot en met 22 opgenomen samengevatte jaarrekening, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2014 en de samengevatte exploitatierekening over 2014 met bijbehorende toelichtingen, is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis te Den Haag over 2014. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 23 maart 2015. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 23 maart 2015.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van de stichting.

Verantwoordelijkheid van de directie

Het bestuur van stichting is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting bij de jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van de Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis voor het jaar geëindigd op 31 december 2014 in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting bij de jaarrekening.

Rotterdam, 11 mei 2015

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. A.E. Gerritsma RA

Programma 2015–2017

The Frick Collection: Kunstschaten uit New York
5 februari 2015 - 10 mei 2015

Rembrandt? De zaak *Saul en David*
11 juni 2015 - september 2015

Hollandse Zelfportretten: Selfies uit de Gouden Eeuw
8 oktober 2015 - 3 januari 2016

Hoogte- en dieptepunten uit het depot
4 februari 2016 - 8 mei 2016

Vik Muniz
9 juni 2016 - 4 september 2016

Hollandse genrestukken uit de Royal Collection
29 september 2016 - 8 januari 2017

Lees meer op www.mauritshuis.nl

Colofon

© Mauritshuis, Den Haag, 2015

Samenstelling en eindredactie
Milou Goverde, Mauritshuis

Ontwerp en opmaak
Studio Dumbar, Rotterdam

Mission statement:

*We share the best of the Dutch Golden Age
painting in our house.*

Visitor's address

Plein 29

2511 CS The Hague

Postal address

P.O. Box 536

2501 CM The Hague

mail@mauritshuis.nl

www.mauritshuis.nl

Annual Report 2014
Royal Picture Gallery
Mauritshuis
Prince William V Gallery

Operating Grant Provided by
Ministry of Education, Culture and Science

Benefactors

BankGiroLoterij
Friends of the Mauritshuis Foundation
Johan Maurits Compagnie Foundation
American Friends of the Mauritshuis
Dutch Masters Foundation
AEGON N.V.

Founders Mauritshuis Building for the Future

Royal Dutch Shell plc
BankGiroLoterij
Ministry of Education, Culture and Science
European Regional Development Fund (ERDF)

Benefactors Mauritshuis Building for the Future

Municipality of The Hague
1818 Fund
FIL Foundation
Randstad N.V.
American Friends of the Mauritshuis
Prins Bernhard Cultuurfonds
Dutch Masters Foundation
ANWB Fund
Mitsubishi Elevators

Private patrons Mauritshuis Building for the Future

Mr and Mrs De Mol van Otterloo
The M. Tabaksblat family
Ernst Nijkerk Fund
Kramer-Lems Foundation
Pot Family Foundation
Maria and Bert Twaalfhoven
Mr Gerard van Meurs

Confrérie Pictura

ABN AMRO Bank
AEGON N.V.
Aon
BMW Group Nederland
Damen Shipyards
Deloitte
Hago
Royal Dutch Shell plc
Siemens Nederland
Unilever

Patrons education and publications

VSF Fund
NIBC Bank
Zabawas Foundation
F.S. Tijmstra Foundation
Elise Mathilde Fund Foundation
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Foundation
And those who wish to remain anonymous

Index

<i>29</i>	<i>Foreword Supervisory Board</i>
<i>30</i>	<i>Foreword Directors</i>
<i>32</i>	<i>Research and Collection Management</i>
<i>36</i>	<i>Exhibitions</i>
<i>36</i>	<i>Awards and Nominations</i>
<i>37</i>	<i>Human Resources</i>
<i>38</i>	<i>Loans</i>
<i>41</i>	<i>Summary Financial Report</i>
<i>48</i>	<i>Schedule 2015-2017</i>

Foreword

Supervisory Board

Supervisory Board Royal Picture Gallery Mauritshuis
 Mr A.R. Wynaendts *Chair*
 Mr W.L.J. Bröcker *Treasurer*
 Professor J.W. Winter *Secretary*
 Sir J.M.N. Leighton
 Ms T.M. Vellenga

The Supervisory Board is delighted to report that the project to renovate and expand the museum, *Mauritshuis Building for the Future*, was completed on time and within budget in the reporting year. King Willem-Alexander reopened the museum on 27 June, and reactions from the press and the public were uniformly positive. To have completed the project so successfully is a remarkable achievement for the Mauritshuis.

The positive effect of the project can be measured in several ways. The impressive number of visitors – more than 330,000 from the reopening until the end of the year – exceeded expectations. Newspapers, websites, and even television throughout the world covered the opening and praised the project. And the Mauritshuis won numerous prizes for the website, opening and more.

The Mauritshuis fared well financially during the period under review. Building costs did not exceed the budget and extra income was generated through a large increase of tickets sales in the new facilities. The Development Department worked hard to attract new patrons, from individuals to corporate members of the business club (Confrérie Pictura). Even so, the Board remains vigilant about the long-term economic health of the museum. The Mauritshuis is dependent on external funding for all of its activities aside from the basic maintenance and care of the collection and buildings. In the current climate, it remains a challenge to attract large-scale corporate funding and there is a great deal of competition for private donations. The Confrérie Pictura, the Johan Maurits Compagnie, the Friends of the Mauritshuis, the American Friends of the Mauritshuis and the Dutch Masters Foundation continue to provide invaluable support and have helped the museum to achieve its ambitions this year. As the directors' foreword makes clear, these organisations played an essential role in the museum's re-launch, from conservation projects right through to the development of educational programming and new media applications. The Board is grateful for all the corporate and private contributors, and encourages them to continue their support.

The Ministry of Education, Culture and Science announced this year that the subsidy structure will change in the future. The Minister announced that it will provide support for the basic maintenance and care of the collection on a permanent basis. As of 2017, periodic grants (BIS) will, as before, be extended on a four-year basis, and these will be evaluated on the basis of activities that the museum undertakes, such as education, collection mobility, etc. The Board is happy that the museum's basic tasks will be covered and no longer be vulnerable to the uncertainties resulting from national politics. But it is concerned that support to the Mauritshuis, which receives a relatively low percentage of its income from the Ministry and has shown itself to be entrepreneurial and creative, should not be cut further.

The Board met four times during the reporting year, on 20 March, 4 June, 3 September and 3 December. The most frequently discussed topic was the completion of the building project and the financial situation of the museum going forward.

The Board wishes to express its deep appreciation and respect to everyone who worked with and for the Mauritshuis in this extraordinary year. The hard-working staff and volunteers made an even greater effort than usual, and we are deeply grateful for their verve, originality, and above all the high quality of the work they delivered. The Board is extremely pleased to be back 'home' in the Mauritshuis and looks forward to many more successful years there.

Foreword

Directors

dr. E.E.S. Gordenker *Director*

Mr V.J.E. Moussault *Deputy Director*

This is the first fully digital annual report that the Mauritshuis has produced. Given the strides that the museum took towards modernisation in the reporting year, this is the right moment for a transition to this medium.

On 27 June of this year, King Willem-Alexander reopened the Mauritshuis officially in an award-winning ceremony that featured music, a tightrope walker, and a lively film. This was a significant moment, marking the completion of the project, *Mauritshuis Building for the Future*, which was finished on time and within budget. In a dramatic gesture, the King opened the gates onto the forecourt of the museum. This symbolised the transformation of the Mauritshuis into a museum that is open to its public and all its stakeholders in every sense of the word. At the same time, more than 1,000 visitors queued up along the Hofvijver, in order to be amongst the first to enter the Mauritshuis, which was open to the public free of charge until midnight.

During the week running up to the opening ceremony, the Mauritshuis organised a series of events for press, patrons, sponsors, friends and relations. All in all, there were 25 events, during which more than 5,000 people were treated to a preview. The (inter-)national press appeared in large numbers to see the renovated building, and reviews were remarkably and uniformly positive. Writers and broadcasters singled out the sensitive renovation that kept the historic building intact and praised the decision to maintain the intimate, human scale of the museum.

The first half of the reporting year was devoted to finalising construction and preparations for the reopening. This was an extraordinarily busy time, in which the building was completed, the pictures brought home and rehung, new LED lighting system put into place, the books shelved in the new library, and the staff moved into their new offices, among many other things. New furniture and display cases, made possible with the support of the Johan Maurits Compagnie, were placed in the historic house.

But there was much more than the physical move. The Mauritshuis launched its new visual identity, created by Studio Dumbar (Rotterdam) in March. Inspired by artists' monograms, the new logo overlaps reproductions of key paintings to communicate a clear link between the Mauritshuis and its collection. Supported by a contemporary wordmark, the logo hints at the museum's heritage while placing it in the 21st century. The core colour is gold, evoking royalty, the Golden Age and the baroque interiors of the Mauritshuis, while a brighter secondary palette echoes its new silk wall coverings. The new logo and branding formed the basis for several other new initiatives, from new uniforms to digital applications.

The new website (mauritshuis.nl) went live shortly before the opening in June. The completely new site is easy to use and makes optimal use of images. The compact navigation menu allows users to find practical information and the latest news easily. The website offers many opportunities to 'discover'

and 'explore' the Mauritshuis collection and its Old Masters, and also to find out more about conservation and research projects. The entire collection has been digitised and is available to view in a large and full-screen format. Tickets and tours were also made available online. The digitisation of the objects was made possible by the ever-generous BankGiro Loterij.

The Mauritshuis also launched the free-to-download application for smartphones. The 'app' offers information in the form of text and audio recordings about every work of art on view in the Mauritshuis. The app connects visitors with the artworks in a variety of ways and encourages them to discover more about the museum before, during and after a visit to the Mauritshuis. This new offering was made possible by the Dutch Masters Foundation.

The Mauritshuis started off an innovative marketing campaign in the weeks before the opening. Themed 'Discover the Original at the Mauritshuis', it reminded the public that the *Girl with the Pearl Earring* and other treasures in the collection would return to their home soon, and that they are best viewed in the Mauritshuis. The accompanying film featured a Japanese Vermeer fan, who has a copy of the *Girl with a Pearl Earring* in his apartment in New York. A reproduction of his residence was built in the Vermeer room in the Mauritshuis. He came to The Hague and was astonished to see the original painting in the setting of his own apartment. This was the basis for a competition on social media for the remainder of the year. Almost 500 contestants from the Netherlands and abroad entered, and the winner was Elsa Oudshoorn from Haarlem, whose living room was reconstructed in the Mauritshuis in December.

The first exhibition in the Royal Dutch Shell Wing, selected to coincide with the reopening, was simply and aptly entitled *Mauritshuis: The Building*. The show looked back at the rich history of the Mauritshuis and the illustrious residents and people who used the premises in the past. The thematic exhibition brought out the many facets of the Mauritshuis. Drawings, paintings and prints told the story of the development of the property, the fire of 1704, the first museum lay-out of 1822, and the building project, which brought the museum fully up-to-date. Located in the new exhibition space, it had a lively design that incorporated moving images in the form of films and touch-screens. The display demonstrated the flexibility of the space and possibilities for the future. Several key loans, in particular a painting by Jacob van Campen from the 'Oranjezaal' in Huis ten Bosch Palace, made the exhibition a very special event. We are deeply grateful to King Willem-Alexander for his extraordinary generosity. The opening exhibition was made possible by a substantial donation from the Friends of the Mauritshuis Foundation, who have played an essential role in supporting acquisitions and exhibitions since their foundation in the 1980s.

The new wing was also host to a series of events and programming after the opening. The education programme for children was launched, and the museum attracted 23,756 young visitors in its first six months. We organised 60 events for sponsors and others who wished to make use of the new

facilities in the Royal Dutch Shell Wing and the foyer (not including the opening festivities). Our Lifelong Learning programme, supported by the Confrérie Pictura, also kicked off this year. During the summer, there was a special lounge available for visitors who wished to stop and have a drink or a bit to eat in the neighbouring Nieuwe of Littéraire Sociëteit De Witte. This, too, was made possible by a generous contribution from the BankGiro Loterij.

During the course of the summer and the autumn, other projects rolled out. Two symposia took place in the auditorium. The first dealt with the refurbishment of three trophy frames that had been renovated thanks to the Johan Maurits Compagnie. The second presented the research and conservation of the cycle of paintings by Giovanni Antonio Pellegrini for the Golden Room. The conservation project and the study day were also supported by the Johan Maurits Compagnie. The research was carried out in conjunction with Royal Dutch Shell, our Partner in Science.

Although much of the attention this year went to the newly-reopened Mauritshuis, we did not neglect the Prince William V Gallery. The series of important loans continued this autumn with Titian's gorgeous *Venus Rising from the Sea* of about 1520 from the Scottish National Gallery in Edinburgh. The display caused a spike in attendance, with more than 8,000 visitors during the period that the painting was installed there. We also conducted a survey during the exhibition which showed that the loan attracted a significant group of new visitors to the Gallery, many of whom came specifically from out of town to see the painting.

We are delighted to report that the Mauritshuis not only garnered positive press and prizes, but that the public came in droves. We received more than 330,000 visitors from the opening on 27 June to the end of the year (not including the Prince William V Gallery). By comparison, 261,000 people came to the Mauritshuis in 2011, the last entire (and very successful) year that the Mauritshuis was open before the building project kicked off. The ratio of Dutch to foreign visitors changed in the reporting year. Previously, this had been about 40% Dutch visitors and 60% foreigners. Since the reopening, this ratio reversed, to 60% Dutch visitors and 40% foreigners. Clearly, while there were more foreign visitors in terms of numbers, the Dutch public responded even more enthusiastically.

The Mauritshuis did more than complete a building project in 2014. It re-presented itself as a museum with a new attitude. It combines classic and contemporary in almost every aspect of its presentation and activities, from the building to the branding, from digital applications to education projects. The Mauritshuis is now in a much better position than ever before to fulfil its mission: to share the best of Dutch painting of the Golden Age.

We could not have achieved all of this without the extraordinary efforts of the many people who work for and with the Mauritshuis. We are deeply grateful to everyone who played a part in rejuvenating the Mauritshuis.

Research and Collection Management

Research projects

Research for Future Exhibitions

During the year under review, preparations were made for the opening exhibition *Mauritshuis: The Building, The Frick Collection: Art Treasures from New York*, as well as other future exhibitions.

Trophy Frames: Research and Conservation

(in collaboration with the Cultural Heritage Agency, with the support from the Johan Maurits Compagnie Foundation) The research results were presented during a study day at the Mauritshuis on 4 November. For the complete programme, see the overview of lectures on pp. 33-34.

› See Mauritshuis Annual Report 2013, p. 46

Pellegrini Research and Restoration

(in collaboration with Royal Dutch Shell plc; with the support from the Johan Maurits Compagnie Foundation)

The research and restoration of the paintings by Giovanni Antonio Pellegrini in the Golden Room in collaboration with Shell was completed and the paintings were returned to the Golden Room. The historic research into the Golden Room in collaboration with Delft University of Technology and the Cultural Heritage Agency was also completed. The research results were presented at a symposium at the Mauritshuis on 21 November. For the complete programme, see the overview of lectures on p. 34.

› See Mauritshuis Annual Report 2013, pp. 46-47

Partners in Science

(in collaboration with Royal Dutch Shell plc)

- Technical research into the paintings of Pellegrini in the Golden Room

- Technical research into Jan Steen

As part of the collaboration with Shell, a joint research project into the works of Jan Steen was started in 2012, which was continued in the year under review. Within the framework of this project, eight paintings by Jan Steen were studied.

› See Mauritshuis Annual Report 2013, pp. 45-46

Collection Catalogue of Genre Paintings

One of the core tasks of the Mauritshuis is to research its own collection of paintings and make these accessible. After publication of collection catalogues for the history paintings (1993) and portraits (2004), research is being conducted for the next catalogue about genre paintings. Preparatory art-historical and technical research continued in the year under review.

› See Mauritshuis Annual Report 2013, pp. 44-45

Science4Arts

(in collaboration with Delft University of Technology, University of Amsterdam, Netherlands Organisation for Scientific Research)

- ReVisRembrandt

The *ReVisRembrandt* project focuses on Rembrandt's late works and aims to document both chemical and physical changes to oil paintings.

- PAinT

The PAinT project is about (simulating) chemical processes that cause changes in oil paintings.

› See Mauritshuis Annual Report, p. 45

The Rembrandt Database

(in collaboration with RKD -Netherlands Institute for Art History)

On the English website, international museums and research organisations present information and documentation about paintings by (or attributed to) Rembrandt. The Mauritshuis was a partner in the now completed pilot and remains involved throughout this project in an advisory role.

› See Mauritshuis Annual Report 2012, p. 45

Conservations and Treatments

Giovanni Antonio Pellegrini, Nine paintings made for the Golden Room of the Mauritshuis, inv. 1135-1143; funded by the Johan Maurits Compagnie Foundation (completed in 2014)

Giovanni Antonio Pellegrini (attributed to), *Six flower still lifes*, inv. 1144-1149; funded by the Johan Maurits Compagnie Foundation (completed in 2014)

Claes Hals, *Girl Reading*, inv. 623 (completed in 2014)

Mattheus Terwesten, *Allegory of Peace*, inv. 1048 (completed in 2014)

Jacob Backer, *Portrait of a Boy in Grey*, inv. 747

François Bunel the Younger, *The Confiscation of the Contents of a Painter's Studio*, inv. 875

Lucas Cranach the Younger, *Portrait of a Man with a Red Beard*, inv. 890

Adriaan Hanneman, *Portrait of Constantijn Huygens and his Five Children*, inv. 241

Ger Lataster, two ceiling paintings, *Icarus Atlanticus: Allegory of Human Vanity* and *Icarus Atlanticus: Allegory of the Working Man*, inv. 1082-1083

Daniël Seghers, *Portrait of Stadholder-King William III surrounded by a Garland of Flowers*, inv. 257

Paulus Moreelse, *Self-Portrait*, inv. 118 (to be completed in 2015)

Rembrandt and/or studio, *Saul and David*, inv. 621 (to be completed in 2015)

Lectures at the Mauritshuis (selection)

Exhibitions on Screen

Interviews by David Bickerstaff with E. Buijsen, Q. Buvelot, E. Gordenker, P. Noble, A. van Suchtelen and L. van der Vinde for the film 'Exhibitions on Screen: Girl with a Pearl Earring and Other Treasures from the Mauritshuis in The Hague', Exhibitions on screen / Seventh Art Productions, which will be shown in cinemas in 2015.

Trophy Frames Study Day

The results of the research into the three trophy frames were presented at a study day organised by the Mauritshuis and the Cultural Heritage Agency on 4 November.

- Moderator: Q. Buvelot

- 'Inleiding op het project' by A. Lenders

- 'Bespreeking van de resultaten van het onderzoek naar de oorspronkelijke afwerking en een verslag van de conservering en restauratie' by R. Meurs and E. Bernhard (frame conservators)
- 'Vergulding in de zeventiende eeuw' by H. Baija (Rijksmuseum, Amsterdam)
- 'The De Ruyter-Bol Portrait Gifts to the Admiralty Colleges' by V. Schmid (art historian)
- 'Gesneden lijsten in Nederlandse collecties: Aanzetten tot verder onderzoek' by E. Domela Nieuwenhuis (Cultural Heritage Agency)
- Discussion led by A. Kok (Cultural Heritage Agency)

Symposium Pellegrini and the Golden Room

The results of the research into the paintings by Giovanni Antonio Pellegrini in the Golden Room were presented at a symposium organised by the Mauritshuis on 21 November.

- 'Introduction' by E. Buijsen
- 'De geschiedenis van de Gouden Zaal door de eeuwen heen' by Q. Buvelot
- 'De originele kleurafwerking van de Gouden Zaal' by M. van Eikema Hommes (Cultural Heritage Agency / Delft University of Technology)
- 'Materiaaltechnisch onderzoek van Pellegrini's schilderijenensemble: Pellegrini's gebruik van grondlagen' by S. Smelt
- 'De illusie in één laag: De schildertechniek van Pellegrini' by C. Pottasch
- 'Het is niet alles goud wat er blinkt: De zoektocht naar de originele uitmontering van zes bloementondo's' by S. Meloni
- 'Restauratie van Pellegrini's schilderijenensemble: Restauratiegeschiedenis en besluitvorming' by C. Pottasch
- 'Analyse en oorzaken van de "grijze waas"' by A. van Loon (Amsterdam University / Delft University of Technology)
- 'Het verwijderen van de "grijze waas"' by J. van den Burg (conservator)
- 'Giovanni Antonio Pellegrini: Een Venetiaanse schilder in de Nederlanden' by B. Aikema (University of Verona)
- 'De iconografie van de Gouden Zaal' by L. van der Vinde
- 'De Gouden Zaal in context: Decoratieve schilderkunst in Den Haag in het eerste kwart van de achttiende eeuw' by R. Harmanni (art and interior historian / Foundation for Historic Wallpapers and Wall Decorations in the Netherlands)
- 'Van schil tot interieur: Aanzetten tot verder onderzoek' by R. Baarsen (Rijksmuseum, Amsterdam / Leiden University)

Lectures by members of staff outside the Mauritshuis (selection)

Following the reopening of the Mauritshuis, the board and members of staff gave many lectures and interviews, at home and abroad.

K. Brakenhoff

- 'Geen groei zonder wortels', *Het Grote Marketingcongres*, Amsterdam, 2 December
- Lecture, University of Antwerp, Antwerp, 16 December

E. Buijsen

- Moderator, *CODARTfocus: Rembrandt and the Dutch Golden Age*, Szépművészeti Múzeum, Budapest, 27 October

Q. Buvelot

- 'Mauritshuis: Het Gebouw', Stoephout Estate, Wassenaar, 24 October
- 'Made in Holland, Collected in the USA: The Collection of Rose-Marie and Eijk de Mol van Otterloo', Yale University Art Museum, New Haven, 13 November
- 'How on Earth Did They Do It?: Collecting Dutch Masterpieces in the 21st Century', discussion session with R.-M. and E. de Mol van Otterloo, and L. Kanter, J. Reynolds, Q. Buvelot, O. Naumann and P. Sutton, Yale University Art Gallery, New Haven, 14 November

E. Gordenker

- 'Royal Picture Gallery Mauritshuis: Past, Present and Future', Cosmopolitan Club, New York, New York, 28 January
- Interview NRC, Dutch Centre, London, 24 February
- Lecturer during the opening of the exhibition *Deaf, Dumb & Brilliant: Johannes Thopas Meisterzeichner*, Suermondt-Ludwig-Museum, Aachen, 12 March
- 'Sneak preview...', keynote, PWC annual dinner, Maastricht, 12 March
- Concluding comments at the symposium *(Un)dressing Rubens*, Rubenianum, Antwerp, 8-9 May
- 'Discover the original at the Mauritshuis...', keynote, Press Group Annual Summit, Hamburg, 12 June
- 'Lecture on Sunday: Discover the original at the Mauritshuis...', Royal Museum of Fine Arts, Antwerp, 2 November

B. Koopmans

- Building project of the Mauritshuis, International Business Club The Hague and the WTC The Hague, 18 March
- Travelling exhibitions, Salon de Muséologie, Amsterdam, 13 November

A. van Loon

- 'Synchrotron studies of the migration of lead soaps in old master paintings and model systems', *Synchrotron Radiation for Art & Archeology Conference*, Musée du Louvre, Paris, 9-12 September
- 'The turbulent history of Rembrandt's Homer', *Rembrandt Now: Technical Practice, Conservation and Research*, National Gallery, London, 13-15 November
- see also the lectures by C. Pottasch

S. Meloni

- 'Degradation of metal leaf used in six flower tondos from the Pellegrini Ensemble in the Mauritshuis' Golden Room', *Picture meeting*, Cultural Heritage Agency, Amersfoort, 6 March
- 'Door de lagen heen: De materialen en technieken van de zeventiende-eeuwse kunstenaars', Het Meisjeshuis Society, Delft, 26 March
- 'Restauratie, een vervolg op kunstgeschiedenis', *Career Day Stichting ART*, Utrecht University, 2 May
- Poster presentation 'Golden Paintings for the Golden Room of the Mauritshuis? The search for the original appearance of six flower tondos', *Technology and Practice: Studying 18th-Century Paintings & Art on Paper*, Copenhagen, 2-3 June (with M. Salazar-Walsh, R. Haswell and C. Toussat)
- 'Golden Paintings for the Golden Room of the Mauritshuis?

The use of SEM-EDX elemental mapping to characterise the use of metal leaf and its degradation in six flower tondos', *CHEMCH2014*, Vienna, 1-5 July

V. Moussault

- Interview Bouwformatie, 24 January
- Interview FD Persoonlijk for the 'Droomweekend' article, 30 May
- Interview 'Bouwen aan Monumenten', 3 June
- Interview Cobouw, 12 June
- Interview Liftinstituut, 26 August

P. Noble

- 'The development of new imaging techniques for the study and interpretation of late Rembrandt paintings', Science4Arts, SciencePark, Amsterdam, 6 March
- Introduction about Gerrit Dou, study day at the exhibition *Gerrit Dou: The Leiden Collection from New York*, Museum De Lakenhal, Leiden, 8 March
- 'A new model for scientific research on cultural heritage: Joint US-NL workshop on integrated collaborative research on technical art history, conservation, and scientific research', Science4Arts workshop, Metropolitan Museum of Art, New York, 10-11 April
- Interview 'Rembrandt tegen het licht', NewScientist, July

C. Pottasch

- Poster presentation 'The development of an aqueous gel testing procedure for the removal of inorganic salt crusts', *Conscientious Conservation: Sustainable Choices in Collection Care. American Institute for Conservation, 42nd Annual Meeting*, San Francisco, 28-31 May (with A. van Loon, L. Hartman, J. van den Burg and R. Haswell)
- 'Breaking new ground: Investigating Pellegrini's use of ground layers in the Golden Room of the Mauritshuis', *Technology & Practice: Studying 18th-Century Paintings & Art on Paper, CATS conference*, Copenhagen, 2-3 June (with S. Smelt)
- Poster presentation 'SEM-EDX study of the Pellegrini Golden Room Ensemble, The Royal Picture Gallery Mauritshuis', *18th International Microscopy Congress*, Prague, 7-12 September (with R. Haswell, A. van Loon, J. van den Burg, L. Hartman, F. Singelenberg and W. Genuit)

E. Runia

- Discussion leader project analysis, Museums Association, Museum De Fundatie, Zwolle, 6 January
- Introduction to the film programme in connection with the renovated Mauritshuis, Filmhuis, The Hague, 29 June
- 'Tekst in het museum', introduction for symposium Museums Association and Rijksmuseum, Rijksmuseum, Amsterdam, 3 September
- 'Mauritshuis: Het gebouw', Doorn Art Society Club, Maartenskerk, Doorn, 16 October

S. Smelt

- see lectures by C. Pottasch

A. van Suchtelen

- 'Mauritshuis, the building and the collection', Association Femmes d'Europe, Dutch Embassy, Brussels, 5 November

Mauritshuis Publications

- *La ragazza con l'orecchino di perla: Il mito della Golden Age: Da Vermeer a Rembrandt: Capolavori dal Mauritshuis*, Bologna 2014
Catalogue to the exhibition of masterpieces from the Mauritshuis, with contributions by E. Buijsen, Q. Buvelot, M. Goldin, E. Gordenker, A. Lenders, A. van Suchtelen, L. van der Vinde and G. Wuestman
- *Director's Choice: Mauritshuis*, London 2014
Visitor's guide by E. Gordenker (Dutch and English editions)
- *Mauritshuis: Royal Picture Gallery*, The Hague 2014
Collection book compiled by E. Runia, with contributions by Q. Buvelot, A. Lenders, E. Runia, A. van Suchtelen and L. van der Vinde (also available in Dutch)
- *Mauritshuis: The Building*, The Hague 2014
Publication about the building by Q. Buvelot, with a contribution by K. Ottenheim and shorter contributions by J. de Haan and M. van Eikema Hommes (also available in Dutch)
- *Het Mauritshuis & de Vereniging Rembrandt*, The Hague 2014
Publication about the acquisitions with support from the Rembrandt Association by G. Wuestman, editing with cooperation from E. Buijsen, with contributions by Q. Buvelot, E. Gordenker, A. Lenders, A. van Suchtelen and L. van der Vinde
- *Maurits Mouse*, Amsterdam/The Hague 2014
Children's book by I. and D. Schubert (also available in Dutch)
- *Girl with a Pearl Earring and other stories about masterpieces of the Mauritshuis*, Amsterdam/The Hague 2014
Children's book with contributions from authors such as I. Dros, H. Geelen, H. Kuyper, T. van Lieshout, G. Samson, I. and D. Schubert, M. Stoffels, H. van Straaten and F. Zwigtmann (also available in Dutch)
- *Mauritshuis in focus 27* (2014), nos. 1-3
Edited by A. Lenders and E. Runia (bilingual edition)
- *Royal Picture Gallery Mauritshuis: Prince William V Gallery: Annual Report 2013*, The Hague 2014
Edited by Q. Buvelot (bilingual edition)

Other Publications by Staff Members

Leaving out of consideration publications in *Mauritshuis in focus 27* (2014), nos. 1-3

E. Buijsen

- 'Filibert in de mand: Een nieuwe identificatie van een toneel-scène in een tekening van Cornelis Troost', in E. Buijsen, S. Laemers, E.P. Löffler, V. Manuth (eds.), *Kunst op papier in de achttiende eeuw: Liber Amicorum aangeboden aan Charles Dumas ter gelegenheid van zijn 65ste verjaardag*, Zoetermeer 2014, pp. 28-37

Q. Buvelot

- 'A rediscovered portrait by Frans Hals', *The Burlington Magazine* 156 (2014), pp. 102-103 (with B. Ducos)
- 'Un joyau du classicisme hollandais', *Connaissance des Arts* (June 2014), no. 632/1, pp. 4-7 (also in English, Dutch and Japanese editions)

- 'Oeuvres commentées', *Connaissance des Arts* (June 2014), no. 632/1, pp. 22-61 (with J. Coignard; also in English, Dutch and Japanese editions)
- 'A Classicist Temple of Art', 'From Club Rooms to Museum Wing', in J. Huisman (ed.), *The Mauritshuis: Hans van Heeswijk Architects*, Rotterdam 2014, pp. 59-66, 67-72
- 'Mauritshuis: Het gebouw', *De Witte* 23 (2014), no. 3, pp. 42-44
- 'Has the Great Age of Collecting Dutch Old Master Paintings Come to an End?', in E. Quodbach (ed.), *Holland's Golden Age in America: Collecting the Art of Rembrandt, Vermeer and Hals (Studies in the History of Art Collecting in America, no. 1)*, New York 2014, pp. 182-193, 210-211
- 'Een onbekende pastel door Cornelis Troost', in E. Buijsen, S. Laemers, E.P. Löffler, V. Manuth (eds.), *Kunst op papier in de achttiende eeuw: Liber Amicorum aangeboden aan Charles Dumas ter gelegenheid van zijn 65ste verjaardag*, Zoetermeer 2014, pp. 38-47
- 'Gerrit van Honthorst, Old Woman Examining a Coin by a Lantern (Sight or Avarice)', 'Michael Sweerts, Boy with a Turban', 'Michael Sweerts, A Young Maidservant', in I. Ember (ed.), *Rembrandt and the Dutch Golden Age*, Budapest (Szépművészeti Múzeum) 2014-2015, pp. 238-239, no. 43, pp. 250-251, no. 49, pp. 398-399, no. 115

E. Gordenker

- 'Isabella Clara Eugenia at the Court of Brussels', in J.L. Colomer, A. Descalzo (eds.), *Spanish Fashion at the Courts of Early Modern Europe*, Madrid 2014, vol. II, pp. 117-135 (English and Spanish edition)
- 'Monumentaal landschap op klein formaat: Mauritshuis verwerft vroeg landschap op koper van Paul Brill', *Bulletin van de Vereniging Rembrandt* 24 (2014), no. 1, pp. 22-25

A. van Loon

- 'The synthesis of new types of lead and zinc soaps: a source of information for the study of oil paint degradation', in J. Bridgeland (ed.), *ICOM-CC 17th Triennial Conference Preprints, Melbourne, 15-19 September 2014*, Paris 2014 (online publication) (with J.J. Hermans, K. Keune, M.J.N. Stols-Witlox, R.W. Corkery and P.D. Iedema)
- 'Mathematical modeling of mature oil paint networks', in J. Bridgeland (ed.), *ICOM-CC 17th Triennial Conference Preprints, Melbourne, 15-19 September 2014*, Paris 2014 (online publication) (with P.D. Iedema, J.J. Hermans, K. Keune and M.J.N. Stols-Witlox)
- 'The molecular structure of three types of long-chain zinc(II) alkanoates for the study of oil paint degradation', *Polyhedron* 81 (2014), pp. 335-340 (with J.J. Hermans, K. Keune, R.W. Corkery and P.D. Iedema)
- see also the publications by P. Noble

V. Moussault

- 'Het Mauritshuis bouwt aan de toekomst', *De Witte* 23 (2014), no. 1, pp. 54-55; no. 2, pp. 56-57

P. Noble

- 'From One Piece of Canvas: The Supports of the Eight Craeyvanger Children's Portraits', *Oud Holland* 127 (2014), pp. 25-30
- *Science for Arts of the Netherlands*, 2014, pp. 11, 21 (contributor and editor)

- 'The development of new imaging techniques for the study and interpretation of late Rembrandt paintings', in J. Bridgeland (ed.), *ICOM-CC 17th Triennial Conference Preprints, Melbourne, 15-19 September 2014*, Paris 2014, art. 1310 (online publication) (with A. van Loon, G. van der Snickt, K. Janssens, M. Alfeld and J. Dik)

A. van Suchtelen

- 'Ten Arnhem Family Portraits and the Collaboration Between Gerard ter Borch and Caspar Netscher: Introduction', *Oud Holland* 127 (2014), pp. 1-6 (also in Dutch)
- 'De Arnhemse familie Craeyvanger: een bijzondere groep portretten door Paulus Lesire, Gerard ter Borch en Caspar Netscher', *Oud Holland* 127 (2014), pp. 7-24 (with M. Potjer)
- 'Lucas van Leyden, Jaël Killing Sisera', in Y. Bleyerveld, A. Elen and J. Niessen (eds.), *Bosch to Bloemaert: Early Netherlandish Drawings in Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam*, Paris 2014, pp. 66-67

L. van der Vinde

- 'Man van staal & kunstminnaar: De collectie van H.C. Frick (1849-1919)', *Vind* 16 (2014), pp. 32-37

Exhibitions

Masters from the Mauritshuis
The Hague, Gemeentemuseum
until 5 May 2014

Vermeer, Rembrandt, and Hals: Masterpieces of Dutch Painting from the Mauritshuis
New York, The Frick Collection
22 October 2013 - 21 January 2014

La ragazza con l'orecchino di perla: Il mito della Golden Age da Vermeer a Rembrandt: Capolavori dal Mauritshuis
Bologna, Palazzo Fava
8 February 2014 - 25 May 2014

Mauritshuis: The Building
27 June 2014 - 4 January 2015

Titian in the Gallery
Prince William V Gallery
10 October 2014 - 7 December 2014

Awards and Nominations

Awards

- Foundation Project of the Year 2014
- Sitecore Experience Award 2014, category Best Digital Marketing Solution
- European Best Event of the Year Award 2014
- SponsorRing Art Culture 2014, partnership Shell & Mauritshuis
- International Photo Award 2014

Nominations

- Blog platform Brand New, category Most Appreciated Corporate Identity 2014
- ARC14 Award, category Architecture
- Monument Award The Hague 2014

Human Resources

Anniversaries

In 2014 Bernadette Straetmans had worked at the museum for 10 years, Bibian Sibbing and Soeresh Sowdagar 12.5 years.

Sick Leave

Sick leave totalled 1.89%, a decrease in comparison with the previous year (2.37%).

Training Courses

Staff in the Facilities Management department took certificated courses in First Aid and organised the annual calamity drill. Staff in other departments attended congresses, seminars and courses in relevant professional areas.

Staff Council on 31 December 2014

Simone Hollen *Chair*

Kees Schoen *Member*

Lea van der Vinde *Member*

Staff members (fte = full time equivalent)

on 31 December 2014

Directors

Gordenker, dr. Emilie *Director*

Moussault, Victor *Deputy Director*

Development

Koopmans MA, Boudewijn *Head of Development*

Duschka-Holties, Catharina *Development Officer* (0.67 fte)

Human Resources

Ligtenberg-Meerdink, drs. Anneloes *Human Resources*

Advisor (0.56 fte)

Administration

Bakker, Hilda *Personal Assistant*

Cliné, Faye *Secretarial Assistant*

Stoffers-Gombault, Eveline *Executive Secretary*

Financial Affairs

Martinez MBA, Giovanna *Head of Financial Affairs*

Kozacova-Knap Fedorkova, Liana *Financial Assistant* (0.89 fte)

Kruit-Verbiest, Marianne van der *Financial Assistant*

Collection

Buijsen, drs. Edwin *Head of Collections*

Albrecht MA, Marya *Conservator*

Buvelot, drs. Quentin *Senior Curator*

Goverde MA, Milou *Project Associate* (0.89 fte)

Hoorn, Boy van den *Coordinator Technical Exhibition Services*

Jordaan, André *Registrar*

Lenders MA, Anne *Curator/trainee* (0.89 fte)

Meloni, drs. Sabrina *Conservator*

Pottasch, drs. Carol *Senior Conservator* (0.89 fte)

Sibbing, Bibian *Conservation Technician/Framing technician*

(0.89 fte)

Smelt MA, Susan *Conservator* (0.44 fte)

Suchtelen, drs. Ariane van *Curator*

Vinde, drs. Lea van der *Curator*

Marketing

Brakenhoff, drs. Koen *Head of Marketing*

Aggelen, Sarah van *Coordinator Service Desk*

Eendenburg MA, Iris van *Receptions Specialist* (on call)

Hoekstra, Ivo *Multimedia Producer*

Hollen-de Korte, Simone *Sales Coordinator* (0.89 fte)

Klapwijk MA, Alexander *Marketing Communication Specialist*

(0.89 fte)

Raterink, Denise *Sales Coordinator* (0.67 fte)

Ritter MA, Karlien *Marketing Specialist* (on call)

Schreurs, Elske *Marketing and PR Specialist*

Straetmans, drs. Bernadette *Public Affairs Assistant*

Verdel MA, Sandra *Online Communications Specialist* (0.89 fte)

Wit, Jacqueline de *Planning Specialist*

Education

Runia, drs. Epcó *Head of Education* (0.89 fte)

Borgstein, drs. Geert-Jan *Adult Education Specialist* (0.89 fte)

Gilsing MA, Janneke *Youth Education Specialist* (0.89 fte)

Facilities Management

Stutel, Freek *Head of Facilities Management*

Koopman, Philip *Facilities Assistant*

Mahabier, Vinod *Building Management Assistant*

Safety and Security Coordinator

Safety and Security Operational Manager

Senior Security Staff (5)

Security Staff (15)

Loans

Objects Received on Short-Term Loan as at 31 December 2014: 52 objects

For the exhibition *Mauritshuis: The Building* 6 paintings, 16 drawings, 1 volume (with 39 drawings), 15 prints, 7 books, 5 documents, 1 object as well as archaeological finds were received on loan from national and international museums, institutions and private individuals; see *Mauritshuis: The Building*, The Hague-Zwolle 2014, pp. 290-292

Outgoing Short-Term Loans to Exhibitions in the Netherlands and Abroad as at 31 December 2014: 70 objects, being 67 paintings, 2 sculptures and 1 video

Reopening of the Rijksmuseum

Amsterdam, Rijksmuseum

April 2013 - Spring 2014

Willem van Aelst, *Flower Still Life with a Timepiece*, inv. 2

The Anatomy Lesson: From Rembrandt to Damien Hirst

The Hague, Gemeentemuseum

September 2013 - January 2014

Rembrandt, *The Anatomy Lesson of Dr Nicolaes Tulp*, inv. 146

Vermeer, Rembrandt, and Hals:

Masterpieces from the Mauritshuis

New York, The Frick Collection

October 2013 - January 2014

Gerard ter Borch, *Woman Writing a Letter*, inv. 797

Pieter Claesz, *Vanitas Still Life*, inv. 943

Adriaen Coorte, *Still Life with Five Apricots*, inv. 1154

Carel Fabritius, *The Goldfinch*, inv. 605

Frans Hals, *Portrait of Jacob Olycan*, inv. 459

Frans Hals, *Portrait of Aletta Hanemans*, inv. 460

Nicolaes Maes, *The Old Lacemaker*, inv. 1101

Rembrandt, *Simeon's Song of Praise*, inv. 145

Rembrandt, *Susanna*, inv. 147

Rembrandt, *'Tronie' of a Man with a Feathered Beret*, inv. 149

Rembrandt, *Portrait of an Elderly Man*, inv. 1118

Jacob van Ruisdael, *View of Haarlem with Bleaching Grounds*, inv. 155

Jan Steen, *'As the Old Sing, So Pipe the Young'*, inv. 742

Jan Steen, *Girl Eating Oysters*, inv. 818

Johannes Vermeer, *Girl with a Pearl Earring*, inv. 670

Rob & Nick Carter, *Transforming Still Life Painting after*

Ambrosius Bosschaert the Elder, Vase With Flowers in a

Window, 1618, inv. 1208

Las Furias: De Tiziano a Ribera

Madrid, Museo Nacional del Prado

January - May 2014

Antonio Zanchi, *Sisyphus*, inv. 335

La ragazza con l'orecchino di perla: Il mito della Golden Age da Vermeer a Rembrandt: Capolavori dal Mauritshuis

Bologna, Palazzo Fava

February - May 2014

Gerrit Berckheyde, *A Hunting Party near the Hofvijver in*

The Hague, seen from the Plaats, inv. 796

Abraham van Beyeren, *Flower Still Life with a Timepiece*, inv. 548

Abraham van Beyeren, *Banquet Still Life*, inv. 1056

Gerard ter Borch, *Self-Portrait*, inv. 177

Gerard ter Borch, *Woman Writing a Letter*, inv. 797

Jan Both, *Italian Landscape*, inv. 20

Pieter Claesz, *Vanitas Still Life*, inv. 943

Pieter Claesz, *Still Life with Lighted Candle*, inv. 947

Adriaen Coorte, *Still Life with Five Apricots*, inv. 1154

Carel Fabritius, *The Goldfinch*, inv. 605

Govert Flinck, *Girl by a High Chair*, inv. 676

Jan van Goyen, *View of the Rhine near Hoog-Elten*, inv. 838

Frans Hals, *Portrait of Jacob Olycan*, inv. 459

Frans Hals, *Portrait of Aletta Hanemans*, inv. 460

Willem Claesz Heda, *Still Life with Roemer and Timepiece*, inv. 596

Antoon Heijligers, *Interior of the Rembrandt Room in the*

Mauritshuis in 1884, inv. 1055

Meindert Hobbema, *Wooded Landscape with Cottages*, inv. 1105

Gerrit van Honthorst, *Woman Playing the Violin*, inv. 1107

Gerrit van Honthorst (after), *Portrait of Frederik Hendrik*, inv. 430

Pieter de Hooch, *A Man Smoking and a Woman Drinking in*

a Courtyard, inv. 835

Nicolaes Maes, *The Old Lacemaker*, inv. 1101

Adriaen van Ostade, *The Fiddler*, inv. 129

Paulus Potter, *Cattle in a Meadow*, inv. 138

Rembrandt, *Simeon's Song of Praise*, inv. 145

Rembrandt, *'Tronie' of a Man with a Feathered Beret*, inv. 149

Rembrandt, *Portrait of an Elderly Man*, inv. 1118

Rembrandt (studio copy), *Portrait of Rembrandt with a*

Gorget, inv. 148

Jacob van Ruisdael, *View of Haarlem with Bleaching Grounds*, inv. 155

Jacob van Ruisdael, *Winter Landscape*, inv. 802

Rachel Ruysch, *Vase of Flowers*, inv. 151

Salomon van Ruysdael, *View of Sailing Boats on a Lake*, inv. 1044

Jan Steen, *'The Sick Girl'*, inv. 167

Jan Steen, *'As the Old Sing, So Pipe the Young'*, inv. 742

Jan Steen, *Girl Eating Oysters*, inv. 818

Johannes Vermeer, *Girl with a Pearl Earring*, inv. 670

Johannes Vermeer, *Diana and her Nymphs*, inv. 406

August Wijnantz, *View of the Mauritshuis*, inv. 1070

Emanuel de Witte, *Interior of an Imaginary Catholic Church*, inv. 473

Johann Georg Ziesenis, *Portrait of Stadholder William V*, inv. 462

Johann Georg Ziesenis, *Portrait of Princess Frederika Sophia Wilhelmina*, inv. 463

Deaf, Dumb & Brilliant: Johannes Thopas Meisterzeichner

Aachen, Suermondt-Ludwig-Museum

March - June 2014

Johannes Thopas, *Portrait of a Deceased Girl, probably*

Catharina Margaretha van Valkenburg, inv. 1159

Hannovers Herrscher auf Englands Thron, 1714-1837

Hannover, Niedersächsisches Landesmuseum

May - October 2014

Rombout Verhulst (studio of), *Bust of Mary II Stuart*, inv. 366

Rombout Verhulst (studio of), *Bust of Stadholder-King*

William III, inv. 367

Adriaan de Lelie and the Eighteenth-Century Family Portrait

Amsterdam, Museum Van Loon

October 2014 - January 2015

Wybrand Hendriks, *Portrait of Jacob Feitama and his Wife,*

Elisabeth de Haan, inv. 827

Emotions: Pain and Pleasure in Dutch Painting of the Golden Age

Haarlem, Frans Hals Museum

October 2014 - February 2015

Nicolaes Moeyaert, *The Triumph of Bacchus*, inv. 395

Jan Steen, *The Tooth-Puller*, inv. 165

Courtly Rivals in The Hague: Elizabeth Stuart & Amalia van Solms

The Hague, Haags Historisch Museum

October 2014 - March 2015

Michiel van Mierevelt, *Portrait of Friedrich V*, inv. 101

Rembrandt: The Late Works

London, The National Gallery

October 2014 - January 2015

Rembrandt, *Self-Portrait*, inv. 840

Rembrandt, *Portrait of an Elderly Man*, inv. 1118

Pleasures and Fear: Expressions of Dread

Vienna, Gemäldegalerie Akademie der bildenden Künste

December 2014 - March 2015

Antonio Zanchi, *Sisyphus*, inv. 335

Pjotten en beukers: Frisian Children's Portraits 1550-1800

Franeke, Museum Martena

December 2014 - April 2015

Jacob Backer, *Portrait of a Boy in Grey*, inv. 747

Outgoing Short-Term Loans ('Ensembles') for the Duration of the Building Project until mid-2014: 62 objects, being 58 paintings and 4 sculptures, excluding objects that were issued on long-term loan

› see Mauritshuis Annual Report 2013, pp. 66-69

Objects Received on Long-Term Loan as at 31 December 2014: 65 objects, being 50 paintings and 15 other objects

› see Mauritshuis Annual Report 2013, pp. 69-71)

The following changes were made in 2014:

Peter Paul Rubens, *Adoration of the Magi*, inv. L 66 (returned to

Groninger Museum on request)

Salomon van Ruysdael, *View of Beverwijk from the*

Wijkemeer, inv. 1117 (transferred to the Mauritshuis by American Friends of the Mauritshuis)

Objects Given on Long-Term Loan in The Netherlands as at 31 December 2014: 142 objects, being 116 paintings, 5 drawings, 16 sculptures and 5 other objects

› see Mauritshuis Annual Report 2013, pp. 71-77

The following changes were made in 2014:

Abraham van Dijck, *Old Man, Asleep*, inv. 791 (returned by Dordrechts

Museum on request and subsequently given on loan to Museum Het

Rembrandthuis, Amsterdam)

Jan van Goyen, *View of Dordrecht from Papendrecht*, inv. 551

(given on loan to Dordrechts Museum)

Daniël Seghers, *Portrait of Stadholder-King William III*

surrounded by a Garland of Flowers, inv. 257 (returned by Paleis Het

Loo, Apeldoorn to the Mauritshuis on request)

The Cultural Heritage Agency has returned management of the following eight paintings to the Mauritshuis:

Salomon de Bray, *Putti Bearing a Cartouche with Stadholder Frederik Hendrik's Date of Birth*, inv. 437

Jan van Huysum, *Italian Landscape*, inv. 72

Pieter Quast, *The Triumph of Folly: Brutus Playing the Fool before King Tarquinius*, inv. 447 (was given on loan to the former Theatre Institute Netherlands, Amsterdam)

Jan van Ravesteyn, *Portrait of Nicolaas Schmelzing*, inv. 419 (was given on loan to the former Army Museum, Delft)

Jan van Ravesteyn, *Portrait of an Officer*, inv. 424

Jan van Ravesteyn, *Portrait of an Officer*, inv. 456

Jan Weenix, *Dead Hare*, inv. 642

Willem Wissing, *Portrait of Stadholder-King William III*, inv. 231

Objects Given on Long-Term Loan Outside The Netherlands as at 31 December 2014: 6 objects, being 4 paintings and 2 pastels

› see Mauritshuis Annual Report 2013, pp. 77-78

The following change was made in 2014:

Balthasar van der Ast, *Flowers in a Wan-Li Vase*, inv. 1073

(returned to the Mauritshuis by The Metropolitan Museum of Art, New York)

The Cultural Heritage Agency has returned management of the following 5 paintings to the Mauritshuis:

Cornelis de Heem, *Fruit Still Life*, inv. 50 (was given on loan to an embassy)

Johannes Lingelbach, *Harvesting the Hay*, inv. 87 (was given on loan to an embassy)

Michiel van Mierevelt (studio of), *Portrait of William I,*

Prince of Orange, inv. 96 (was given on loan to an embassy)

Jan van Ravesteyn, *Portrait of an Officer*, inv. 415 (was given on loan to an embassy)

Jan van Ravesteyn, *Portrait of an Officer*, inv. 455 (was given on loan to an embassy)

Summary Financial Report

Balance Sheet as at 31 December 2014 and as at 31 December 2013

Figures expressed in thousands of euros

Assets	31 December 2014	31 December 2013
Tangible Fixed Assets		
1 Fixed Operating Assets	0	13,882
2 Equipment	340	145
Financial Fixed Assets		
1 Deferred Compensation Overdue Maintenance	513	
Total Fixed Assets	853	14,027
Current Assets		
1 Stock	5	0
- Other Stocks	5	0
2 Accounts Receivable	2,224	3,171
- Debtors	823	2,304
- Taxes, Social Security Contributions	37	54
- Other Receivables and Accrued Income	1,364	813
3 Liquid Assets	12,973	20,653
Total Current Assets	15,202	23,824
Total Assets	16,055	37,851

Balance Sheet as at 31 December 2014 and as at 31 December 2013

Figures expressed in thousands of euros

Liabilities	31 December 2014	31 December 2013
Equity		
1 General Reserve	3,615	3,415
2 Appropriated Reserves		
- Replacement Reserve for Technical Facilities	0	178
- For Museum's Objectives	37	68
- For Operations	303	162
- Other Special Reserves	3,126	3,555
3 Appropriated Funds		
- Special Building Fund	100	100
- Special Ministry Fund	197	0
Total Equity	7,378	7,478
Fund for Purchases	6,528	4,812
Provisions		
1 Jubilee Provision	21	20
2 Sponsor Obligation Provision	310	596
3 Onerous Contracts Provision	0	72
Total Provisions	331	688
Debt		
Long-Term Debt		
1 Investment Grant	0	16,840
2 Sponsorship	0	3,324
3 Other Long-Term Debt	60	114
Short-Term Debt		
1 Creditors	509	2,535
2 Taxes, Social Security Contributions	234	106
3 Other Debts and Accrued Liabilities	1,015	1,954
Total Debt	1,818	24,873
Total Liabilities	16,055	37,851

Statement of Income and Expenditure for 2014 and 2013
 Figures expressed in thousands of euros

	2014	2013
Income		
Grant	5,132	4,383
Admission Fees	2,981	463
Sponsorship Revenues	151	40
Other Contributions	4,562	3,986
Sales Revenues	76	13
Passed-on Costs	204	15
Other Revenue	158	38
Total Income	13,264	8,938
Expenditure		
Staff Expenditure		
Regular Staff Salaries	3,401	2,957
Temporary Staff	959	248
Training Costs	21	15
Other Staff Expenditure	251	9
Total Staff Expenditure	4,632	3,229
Depreciation		
Operational Equipment	96	57
Museum Inventory	5	11
Total Depreciation	101	68
Other Expenditure		
Purchases	0	893
Premises Costs	1,214	1,299
Organisational Costs	838	510
Activity Costs	5,030	2,209
Total Other Expenditure	7,082	4,911
Total Expenditure	11,815	8,208
Balance from Ordinary Operations	1,449	730
Financial Income and Expenditure		
Interest Income	166	218
Interest Charges	0	0
Securities	0	30
Total Financial Income and Expenditure	166	248
Change in Reserve Fund for Purchases	-/- 1,716	-/- 1,013
Net Operating Result	-/-101	-/-35

Notes Accompanying the Balance Sheet of 31 December 2014

Accounting principles

The organisation of the annual accounts is primarily based on the Accounting Standards for Fund Raising Institutions and further rules issued by the Ministry of Education, Culture and Science of the Netherlands.

The result is valued and determined on the basis of historic costs. Insofar as not stated otherwise, assets and liabilities are included at nominal value. Income and expenditure are allocated to the year they relate to, regardless of whether they have led to income or expenses. Income is included to the extent realised as per the balance sheet date. Expenses and risk originating prior to the end of the year under review are considered if they have become evident prior to preparation of the financial statements.

The principles of valuation and determination of the result used have not changed compared to the previous year.

Figures are rounded up or down to the nearest thousand euros.

General

Reflection on 2014 and the financial result

The 2014 financial result was positively influenced by three matters:

- control of building costs
- higher admission fee revenues
- later payment of rent for the reopened museum

Building costs

The *Mauritshuis Building for the Future* building project was successfully completed in 2014, within budget and time. The project was financed from the provision on the Balance Sheet and Operations.

Admission fee revenues

Thanks to higher visitor numbers than expected, admission fee revenues increased between the reopening and the end of the year.

Rent

The rental obligations to the Central Government Real Estate Agency (RVB) were considerably lower in 2014 than budgeted, as the formal transfer to the RVB took place later than planned (December 2014). This was the consequence of comprehensive safety tests that had to be completed before the transfer.

The Mauritshuis concluded 2014 with a negative operating result of € 100,600.

After approval by the Supervisory Board, the board will withdraw the negative result from the various elements of the Equity, in accordance with the proposed profit appropriation for 2014.

Assets

Tangible Fixed Assets

The Mauritshuis and Prince William V Gallery buildings are the property of the Dutch state and are rented from the Central Government Real Estate Agency (RVB). The majority of the collection is state property.

The Friends of the Mauritshuis Foundation is an important source of loans. The museum has acquired the management of a relatively small part of the collection through long-term loans from third parties.

1. Fixed Operating Assets:

- Items that relate to the building project and that are included in the balance sheet were written off as at year-end following the transfer of the property to the building's owner (RVB). As a result, the investments in the building project (booked under Tangible Fixed Assets) fell from € 13,882,100 to € 0.

2. Equipment

- In 2014, € 195,000 was invested in cash register systems, office furnishing, etc.
- Purchases costing more than €1,000 are entered as investments on the balance sheet.
- The value of Tangible Fixed Assets used for the museum's objectives was € 37,400 as at 31 December.
- The value of Tangible Fixed Assets used for operations is € 302,500.

Financial Fixed Assets

Following the creation of the ground lease between the Sociëteit De Witte and the RVB, the receivable for overdue maintenance of the Plein 26 building owed to Sociëteit De Witte by the Mauritshuis was transferred to the RVB. The amount due by the RVB has been entered for an amount of € 513,300.

Current Assets

1. Stock

- Catalogues
- The administrative stock of the Mauritshuis is formed by museum cards and parking cards.

2. Accounts Receivable

- Accounts receivable relate to the finalisation of the building process, to money yet to be received from supporting foundations and the tax authorities.
- Accrued income largely consists of funds to be received from the BankGiro Loterij for a sum of € 507,300, the final instalment from the ERDF, receivable interest and prepaid invoices.
- Interest for the year 2014 will be received in January 2015.

3. Liquid Assets

The balances on the foreign currency accounts on the balance sheet date have been calculated using the exchange rates on that date.

Liabilities

Equity

The equity of the Mauritshuis was € 7,378,000 as at 31 December 2014.

That is a drop of € 100,000 compared to 2013, mainly caused by appropriated reserves being released.

Following profit appropriation, the Ministry of Education, Culture and Science special fund saw an increase of € 197,000.

The result is distributed as follows:

Results 2014

Figures expressed in euros

Results		-/- 100,600
Appropriated Reserves		
- To the Reserve Operations Assets	-/-140,100	
Total Transfer to Appropriated Reserves		-/-140,100
Appropriated Reserves		
- To special Ministry fund for unspent grants for Safety	-/- 120,400	
Total Transfer to Appropriated Fund		-/- 120,400
		-/- 361,100
Appropriated Reserves		
- Release operational systems reserves	178,100	
- Release staff reserves	179,200	
- Release ICT reserves	100,000	
- Release pensions reserves	125,000	
- Release assets for objectives	30,700	
- Release other appropriated reserves	25,000	
Total Transfers Appropriated Reserves		638,000
Result after Transfers		276,900
Transfer to Special Ministry Fund		-/- 76,900
To the General Reserve		200,000

Independent auditor's report

Provisions

1. The 'Jubilee Provision' refers to financial obligations to staff for future anniversaries in accordance with the collective staff agreement.
2. The 'Sponsor Obligation Provision' refers to monies which are expended to meet obligations pursuant to sponsor agreements.

Debts

Long-Term Debts

1. Investment grant

The grant for investment in fixed assets is included here in accordance with the Culture Sector Institutional Grants Accounting Manual 2013-2016. This has been settled by virtue of the premises being transferred to the RVB.

2. Sponsorship

Donations by various funds for the building project have been entered as 'Sponsorship' in accordance with the Manual and settled by virtue of the transfer to the RVB.

3. Other Long-Term Liabilities

The long-term debt of € 60,000 relates to loans contracted for the purchase of three paintings. The loan amounts are being gifted to the Mauritshuis in annual instalments.

Short-Term Debts

Short-Term Debts fell by € 2,836,500, to € 1,758,100 and largely comprise payments received in advance for an exhibition, outstanding taxes and staff liabilities.

Rights and Liabilities not Shown on the Balance Sheet

The amount for liabilities for the next five years is € 8,278,000:

- The basic grant from the Ministry for Education, Culture and Science for the period 2013-2016 is € 17,834,292, in accordance with the grant letter of 18 September 2012, reference 437736.
- The Balance Sheet does not include rental of the Mauritshuis and the Prince William V Gallery.
- From January 2014 the annual rent for the Prince William V Gallery is € 213,700. The rental contract runs until 31 July 2025.
- In December 2014, the Mauritshuis was handed over to the RVB after the building project had been completed.
- The rent for the Mauritshuis has not been agreed, but is expected to amount to € 1,442,000.

With effect from June 2014, the brasserie is rented out to Vermaat Leisure BV.

Rent receivable from the Friends of the Mauritshuis Foundation for the shop and office space is not included. Negotiations in this connection are still ongoing.

To: the board of directors of Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis

The accompanying summary financial statements on page 42 to 48, which comprise the summary balance sheet as at 31 December 2014, the summary statement of income and expenditure for the year then ended, and related notes, are derived from the audited financial statements of Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis for the year 2014. We expressed an unqualified audit opinion on those financial statements in our report dated 23 March 2015. Those financial statements, and the summary financial statements, do not reflect the effects of events that occurred subsequent to the date of our report on those financial statements.

The summary financial statements do not contain all the disclosures required by the Guideline for annual reporting 650 "Charity organisations" of the Dutch Accounting Standards Board. Reading the summary financial statements, therefore, is not a substitute for reading the audited financial statements of Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis.

Board of directors' responsibility

The board of directors is responsible for the preparation of a summary of the audited financial statements in accordance with the notes on the financial statements.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the condensed financial statements and the related explanatory notes based on our procedures, which we conducted in accordance with Dutch Law, including the Dutch Standard 810 "Engagements to report on summary financial statements".

Opinion

In our opinion, the summary financial statements derived from the audited financial statements of Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis for the year 2014 are consistent, in all material respects, with those financial statements, in accordance with the notes to the financial statements.

Rotterdam, 11 May 2015

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

A.E. Gerritsma RA

Schedule 2015–2017

The Frick Collection: Art Treasures from New York
5 February 2015 - 10 May 2015

Rembrandt? The Case of Saul and David
11 June 2015 - 13 September 2015

Dutch Self-Portraits: Selfies from the Golden Age
8 October 2015 - 3 January 2016

Highs and Lows out of Storage
4 February 2016 - 8 May 2016

Vik Muniz
9 June 2016 - 4 September 2016

Masters of the Everyday: Dutch Artists in the Age of Vermeer - An exhibition from the British Royal Collection
29 September 2016 - 8 January 2017

Read more at www.mauritshuis.nl

Credits

© Mauritshuis, The Hague, 2015

Compilation and Editing
Milou Goverde, Mauritshuis

Translation
KERN, Amsterdam

Design and Layout
Studio Dumbar, Rotterdam

Mauritshuis
Koninklijk Kabinet van Schilderijen
Royal Picture Gallery

Plein 29, 2511 CS Den Haag
Plein 29, 2511 CS The Hague